

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 605
din 31.05.2007

**pentru aprobarea Strategiei naționale privind politicile
de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015**

Publicat : 15.06.2007 în Monitorul Oficial Nr. 82-85 art Nr : 660

În scopul ameliorării situației pe piața forței de muncă, promovării politicilor active, atingerii unei ocupări cât mai depline și reducerii șomajului, îmbunătățirii calității și creșterii productivității muncii, consolidării coeziunii și incluziunii sociale, îndeosebi prin combaterea oricăror forme de discriminare pe piața muncii, Guvernul HOTĂRĂȘTE :

1. Se aprobă Strategia națională privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015, conform anexei nr.1.

2. Ministerele și alte autorități administrative centrale, cu participarea reprezentanților patronatelor și sindicatelor de ramură, anual:

vor elabora și prezenta, în termen de până la 15 octombrie, Ministerului Economiei și Comerțului propuneri la proiectul Planului național de acțiuni privind ocuparea forței de muncă;

vor elabora și aproba, până la 1 noiembrie, planuri de acțiuni ramurale de ocupare a forței de muncă, cu indicarea măsurilor concrete ce urmează a fi efectuate, a termenelor și a responsabililor de realizare;

vor întreprinde măsuri eficiente în vederea realizării integrale a liniilor directe prevăzute în Strategie;

vor informa, până la 10 februarie, Ministerul Economiei și Comerțului despre situația privind executarea prevederilor Strategiei, inclusiv necesitatea modificării sau completării obiectivelor preconizate.

3. Se recomandă autorităților administrației publice locale să elaboreze anual planuri de acțiuni teritoriale de ocupare a forței de muncă cu indicarea măsurilor concrete ce urmează a fi efectuate, a termenelor și responsabililor de realizare, precum și să întreprindă măsuri eficiente în vederea realizării integrale a obiectivelor Strategiei.

4. Ministerul Economiei și Comerțului:

va elabora anual, în baza propunerilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice și autorităților administrației publice locale, Planul național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă, ținând cont de obiectivele Strategiei și mijloacele financiare disponibile, prezentându-l spre examinare, în modul stabilit, Guvernului, în termen de până la 10 decembrie;

va generaliza materialele prezentate de organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale, va organiza monitorizarea și evaluarea realizării Strategiei, prezentând Guvernului informația respectivă până la 30 martie a fiecărui an;

în comun cu Biroul Național de Statistică, va întreprinde măsurile necesare în scopul perfecționării sau, în funcție de necesitate, al elaborării indicatorilor de performanță privind evaluarea impactului politicilor prevăzute în Strategie asupra pieței forței de muncă, ținând cont de ajustarea acestora la standardele europene.

5. Organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale, în termen de 1 lună după aprobarea Strategiei, vor introduce modificări în planurile ramurale și teritoriale

privind ocuparea forței de muncă pe anul 2007 și vor prezenta propunerile de rigoare Ministerului Economiei și Comerțului.

6. Ministerul Economiei și Comerțului, în baza propunerilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice și autorităților administrației publice locale, în termen de 2 luni după aprobarea Strategiei, va opera modificări în Planul de acțiuni privind ocuparea forței de muncă pe anul 2007.

7. Controlul asupra realizării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Economiei și Comerțului.

8. Se abrogă unele hotărâri ale Guvernului, conform anexei nr.2.

Prim-ministru

Vasile TARLEV

Contrasemnează:

Ministrul economiei și comerțului

Ministrul finanțelor

Igor Dodon

Mihail Pop

Nr. 605. Chișinău, 31 mai 2007.

Anexa nr.1
la Hotărârea Guvernului nr. 605
din 31 mai 2007

STRATEGIA NAȚIONALĂ privind politicile de ocupare a forței de muncă pe anii 2007-2015

I. Introducere

Piața națională a forței de muncă este o parte inseparabilă a sistemului economic în ansamblu și reflectă integral tendințele dezvoltării acestuia. La acestea se referă șomajul înalt, sistemul insuficient de protecție socială pe piața muncii, utilizarea inefficientă a forței de muncă și rezerve disponibile în organizarea sistemului de salarizare. Dispersarea unei considerabile părți a forței de muncă este generată de migrare, practicare a unor activități salariate “la negru”, subocupare și descurajarea economică a populației apte de muncă.

Ratificarea principalelor convenții (inclusiv opt - fundamentale) ale Organizației Internaționale a Muncii (în continuare - OIM) și aderarea la diverse organisme internaționale impun adoptarea unor decizii conturate de promovare a politicii naționale a ocupării forței de muncă. În contextul integrării europene, Republica Moldova revizuieste și aduce în concordanță legislația națională cu standardele europene. Prin urmare, participarea Moldovei, alături de alte țări-membre ale Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est, la proiectul “Revizuirea politicilor de ocupare a forței de muncă în țările Pactului de Stabilitate pentru Europa de Sud-Est” (“Employment policy reviews for Stability Pact countries of South-Eastern Europe”), demonstrează abilitatea statului de a implementa standardele internaționale în domeniul muncii, inclusiv a prevederilor Convenției OIM nr.122 din 9 iulie 1964 privind politica de ocupare a forței de muncă, Convenției nr.111 din 25 iunie 1958 privind discriminarea în domeniul ocupării forței de muncă și exercitării profesiei și a Convenției nr.100 din 29 iunie 1951 privind egalitatea de remunerare a mîinii de lucru masculină și a mîinii de lucru feminină, pentru o muncă de valoare egală.

Elaborarea prezentei Strategii este condiționată de necesitatea armonizării politicii naționale cu Strategia Europeană de Ocupare Revizuită, recomandările Consiliului Europei și Organizației Internaționale a Muncii. Strategia prevede patru obiective principale pe termen lung:

consolidarea creșterii economice pe termen lung și crearea locurilor noi de muncă, aplicarea mecanismelor de reducere a sărăciei prin intensificarea coeziunii și solidarității sociale în domeniul politicilor de ocupare a forței de muncă și gestionării eficiente și transparente a resurselor disponibile;

creșterea gradului de competitivitate a Republicii Moldova pe piața internațională, din perspectiva costurilor forței de muncă, mobilității, calificării profesionale și capacității de adaptare a resurselor umane la imperativele unei piețe flexibile a forței de muncă;

armonizarea legislației muncii a Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene, alinierea la standardele europene cu privire la dezvoltarea economică și umană și asigurarea de către stat a garanțiilor minime cetățenilor țării, în conformitate cu convențiile ratificate;

ajustarea cadrului național legislativ în domeniul reglementării muncii în conformitate cu obiectivele și standardele Strategiei Europene de Ocupare Revizuită.

Prezenta Strategie identifică scopurile, trasează liniile directe specifice, procesul de monitorizare, finanțare și evaluare a politicilor. Matricea politicilor de ocupare concretizează acțiunile principale pe termen mediu și lung, responsabilii de realizare, indicatorii pentru evaluarea rezultatelor obținute. Obiectivele Strategiei vor servi drept bază pentru elaborarea strategiilor sectoriale și a planurilor anuale de acțiuni în domeniul vizat, la realizarea cărora vor contribui toate autoritățile administrației publice relevante, organizațiile societății civile cu experiență în domeniu, organizațiile internaționale, sindicatele, patronatele și alți parteneri sociali.

Fiind una din premisele coeziunii și integrării sociale, ridicarea gradului de ocupare a forței de muncă se va obține prin asigurarea accesului tuturor cetățenilor la angajare pe baza principiului de liberă alegere, prin constituirea unui capital uman performant și crearea unor locuri de muncă remunerate adecvat și de productivitate înaltă în sectoarele privat și public ale economiei. Strategia va fi implementată de partenerii sociali în perioada 2007-2015, utilizând mijloacele financiare publice disponibile, asistența financiară și tehnică acordată de organizațiile internaționale, expertiza tehnică și capitalul uman al organizațiilor societății civile.

Transpunerea în viață a prezentei Strategii va contribui la:

creșterea nivelului de ocupare și majorarea salariilor reale, și, ca rezultat, sporirea veniturilor populației, îmbunătățirea nivelului de trai și reducerea durabilă a sărăciei;

lichidarea dezechilibrelor de pe piața forței de muncă, extinderea posibilității de reorientare a populației economic active spre noi domenii de muncă;

prevenirea disponibilizărilor în masă ale angajaților, reducerea șomajului și creșterea numărului de noi locuri de muncă, diminuarea consecințelor sociale pe care le generează disponibilizarea forței de muncă;

dezvoltarea potențialului uman prin reformarea sistemului de calificare, recalificare și creștere a mobilității forței de muncă.

Prezenta Strategie a fost elaborată ținând cont de obiectivele prevăzute în Strategia de Creștere Economică și Reducere a Sărăciei pentru anii 2004-2006, Planul de Acțiuni Republica Moldova - Uniunea Europeană, Obiectivele de Dezvoltare ale Mileniului, Programul Național “Satul Moldovenesc”, alte strategii ramurale și sectoriale. Implementarea este posibilă doar prin menținerea ritmurilor înalte de creștere economică, cu condiția dezvoltării structurale și creșterii economice a sectorului privat, printr-o cooperare plenară a Guvernului cu partenerii săi, inclusiv din sectorul privat, și edificarea unui cadru instituțional coerent și stabil. Armonizat cu principiile și standardele europene, acest cadru instituțional va contribui la formarea unui climat economic și social favorabil dezvoltării economice și sporirii competitivității pe plan internațional.

II. Analiza strategică a pieței muncii

2.1. Situația demografică

Conform situației de la 1 ianuarie 2006, populația țării (cu excepția raioanelor de est) constituia 3589,3 mii persoane, dintre care cca 47,9% - bărbați și 52,1% - femei. Conform datelor preliminare, la 1 ianuarie 2007 numărul populației stabile era de 3581,1 mii persoane. Moldova este țara europeană cu cel mai scăzut grad de urbanizare, în orașe locuind numai 41,4% din populație. Această distribuție a populației pe medii de reședință se răsfrânge în mare măsură asupra politicilor de ocupare ale forței de muncă, manifestându-se atât prin crearea locurilor de muncă în mediul rural, cât și în sectoare de producție alternative agriculturii.

Republica Moldova trece printr-o criză demografică pronunțată, care va influența semnificativ piața muncii pe viitor. Această criză este determinată de tranziția demografică care se conturează pe plan global (scăderea fertilității, concomitent cu creșterea nivelului de mortalitate infantilă). Efectele tranziției demografice au fost agravate de dificultățile perioadei de tranziție la economia de piață și de migrarea populației.

Pe parcursul ultimilor 15 ani se observă o creștere constantă a coeficientului de îmbătrânire a populației - de la 12,8 în 1990 pînă la 14,0 în 2005 (coeficientul de îmbătrânire înseamnă numărul persoanelor de 60 ani și mai mult raportat la 100 de locuitori). Procesul de îmbătrânire avansează deosebit de rapid în mediul rural. Ponderea populației tinere (sub 15 ani) a scăzut vertiginos de la 23,8% în 2000 la 19,0% în 2005.

Creșterea coeficientului de îmbătrânire și scăderea excedentului natural vor conduce la micșorarea, către anul 2015, cu peste 5-6% a numărului total al populației și al persoanelor apte de muncă. Îmbătrânirea rapidă, asociată cu o mobilitate redusă a forței de muncă, are consecințe majore, pe viitor urmînd să crească poverile financiare asupra sistemului public de pensii și de sănătate. Dacă creșterea economică va avansa și va deveni posibil de a reveni la nivelul de producție atins la sfîrșitul anilor 80, Moldova se va confrunta cu lipsa forței de muncă.

2. 2. Ocuparea forței de muncă

Piața forței de muncă în Republica Moldova se află încă la o etapă tranzitorie, este rigidă și generează puternice dezechilibre structurale, teritoriale, ocupaționale și profesionale. Ea include atît mecanisme moștenite de la economia socialistă, cît și elemente specifice unei economii de piață. În ultimii ani pe piața forței de muncă se atestă tendințe de stabilizare a unor indicatori în domeniul ocupării.

În sectorul informal al economiei au activat 10,7% din totalul persoanelor ocupate în economie, iar 35,4% au avut un loc de muncă informal. Din numărul persoanelor ocupate informal salariații au alcătuit o treime; totodată, 16,2% din totalul salariaților aveau un loc de muncă informal.

Structura populației ocupate, conform statutului profesional și estimărilor efectuate în trimestrul IV al anului 2006, relevă că numărul salariaților constituie 65,9% din total, mărindu-se cu 5,6% față de aceeași perioadă a anului 2005. Lucrătorilor pe cont propriu le-a revenit 30,7% din totalul persoanelor ocupate. Patronii au alcătuit 1,0% din totalul populației ocupate, dintre care 54,1% activau în comerț.

Pe parcursul anilor 2005-2006 au fost întreprinse un șir de măsuri active, avînd drept scop sporirea gradului de ocupare a forței de muncă, inclusiv din rîndul tinerilor, cum sînt: acordarea în condiții avantajoase a creditelor din Fondul de șomaj, stimularea mobilității forței de muncă, stimularea angajatorilor pentru a angaja absolvenți ai instituțiilor de învățămînt, ale căror studii au fost finanțate de la bugetul de stat, lucrări publice remunerate etc.

Obiectivul de bază al măsurilor pasive promovate în anii 2005-2006 l-a constituit extinderea categoriilor de beneficiari ai ajutoarelor de șomaj. Începînd cu 1 iulie 2005, aceste categorii au fost extinse și actualmente pot beneficia de ajutor de șomaj persoanele care și-au întrerupt activitatea de muncă din proprie inițiativă.

Măsurile pasive de protecție socială a șomerilor au drept scop susținerea materială a persoanelor ce se află în căutarea unui loc de muncă prin acordarea: ajutorului de șomaj și prestațiilor de asigurări sociale, alocației de integrare și reintegrare profesională, indemnizației unice persoanelor eliberate din locurile de detenție.

2.3. Problema șomajului

Conform estimărilor efectuate în trimestrul IV al anului 2006, rata șomajului (proporția șomerilor potrivit Biroului Internațional al Muncii în populația activă) la nivel de țară a fost de 5,6%. Totodată, șomajul structural variază foarte mult în funcție de mediile de reședință. Cea mai gravă situație la acest capitol s-a creat în orașele mici din Moldova, care în perioada sovietică au fost structural dependente de un număr relativ mic de întreprinderi industriale. Ponderea considerabilă a șomerilor pe termen lung în localitățile urbane mici are efecte negative asupra potențialului uman, provocînd pierderea capacităților profesionale și descurajarea șomerilor care anterior au avut calificări înalte, dar care devin tot mai depășite de evoluțiile tehnologice.

Pe piața muncii pot fi delimitate clar cîteva categorii de populație care sînt afectate în mod considerabil de riscul șomajului. Este vorba de persoanele tinere și de unele categorii socialmente vulnerabile, precum și de femeile care, după o anumită perioadă de absență motivată de concediu parental, revin pe piața forței de muncă, de persoanele cu handicap fizic sau mintal, persoanele fără un loc stabil de trai, persoanele eliberate din locurile de detenție penală sau din instituțiile de reabilitare socială, persoanele dependente de droguri, foștii militari etc.

2.4. Remunerarea muncii

Un element important ce caracterizează calitatea forței de muncă pe piața muncii este costul forței de muncă, în care cota parte a salariului este preponderentă. Politicile realizate în domeniul salarizării în anii

2001-2006 au permis ca salariile nominale să crească de 4,1 ori, inclusiv în sectorul real de 4,2 ori, iar în sectorul bugetar de 3,8 ori. În această perioadă salariul real a crescut de 2,3 ori. În pofida creșterii reale, salariile nominale în Moldova rămân relativ mici, atât în comparație cu perioada anterioară tranziției, cât și în comparație cu alte țări din regiune.

Cadrul legislativ existent în domeniul salarizării acordă independență maximală unităților din sectorul real al economiei, în care nivelul de salarizare depinde de mijloacele financiare disponibile. Pentru aceste unități statul stabilește doar garanțiile minimale în domeniul salarizării. Pentru instituțiile bugetare salarizarea este totalmente reglementată de stat și depinde de mijloacele financiare prevăzute în bugetul pe anul respectiv.

2.5. Pregătirea profesională în instituții

Pregătirea unui număr suficient de specialiști de înaltă calificare și de muncitori calificați constituie o sarcină primordială pentru consolidarea potențialului competitiv al resurselor umane necesar unei piețe moderne de muncă. În anii 2001-2006 numărul tinerilor specialiști plasați în câmpul muncii n-a depășit nivelul de 15,1% din numărul total al absolvenților universităților la secția de zi, iar în colegii acest indicator a constituit de la 29% până la 49%, preponderent fiind repartizați tinerii specialiști din domeniile pedagogic și medicină. În anul 2006 au fost plasați în câmpul muncii 13,6% din numărul total al absolvenților instituțiilor de învățământ la zi.

În ultimii ani s-a intensificat procesul de pregătire a cadrelor, inclusiv în sistemul secundar profesional. Totodată, tendințele în domeniul vizat rămân deocamdată negative și se constată pasivitatea agenților economici față de organizarea instruirii resurselor umane, inclusiv a pregătirii cadrelor prin încheierea contractelor cu instituțiile de învățământ superior, mediu de specialitate și secundar profesional.

Procesul de pregătire în domeniul antreprenoriatului, atât a elevilor și a studenților instituțiilor de învățământ, cât și a adulților, este inefficient. Cursurile de formare profesională continuă a specialiștilor au un caracter academic. Nu sînt luate în considerare necesitățile specifice ale businessului mic și mijlociu. Se atestă o coordonare slabă între instituțiile de instruire și sectorul privat în ceea ce privește evaluarea solicitărilor curente de abilități pe piața muncii.

În prezenta Strategie accentul în ceea ce privește pregătirea profesională a șomerilor se pune pe meseriile (profesiile) prioritar solicitate pe piața muncii de către agenții economici, precum și pe meserii, profesii, ceea ce le-ar permite șomerilor, după absolvirea cursurilor, să inițieze activități de întreprinzător. În anul 2006 au fost plasați în câmpul muncii 69% din numărul șomerilor instruiți.

III. Cadrul legislativ, instituțional și financiar al pieței muncii

Piața muncii din Republica Moldova este reglementată de o serie de acte, dintre care o mare parte (circa 30 de acte legislative și normative) a fost elaborată și adoptată în anii 2001-2006 (anexa nr.1 la prezenta Strategie). Printre cele mai importante documente menționăm actele legislative cu privire la ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, migrațiune, Codul muncii, asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați, modificările operate în Codul cu privire la contravențiile administrative, prin care este stipulată răspunderea administrativă în cazurile încălcării legislației privind ocuparea forței de muncă.

Pentru realizarea eficientă a politicilor pe piața forței de muncă, au fost adoptate o serie de acte normative în vederea perfecționării cadrului regulatoriu de promovare a politicilor active, în special, în domeniul stimulării mobilității forței de muncă, orientării, instruirii, integrării sau reintegrării profesionale, susținerii în problemele ce țin de carieră, antrenării șomerilor la lucrări publice etc. Un șir de acte normative stipulează ajustarea legislației naționale la standardele internaționale și implementarea prevederilor convențiilor ratificate ale OIM.

Elaborarea și promovarea politicii de stat în domeniul ocupării forței de muncă, protecției muncii și relațiilor de muncă, precum și reglementarea proceselor migrației sînt funcții ce revin Ministerului Economiei și Comerțului. Politicile promovate în domeniul instruirii și formării profesionale sînt puse în sarcina Ministerului Educației și Tineretului.

Mijloacele financiare pentru realizarea politicii de stat în domeniul ocupării forței de muncă sînt alocate, în cea mai mare parte, prin Fondul de șomaj, aprobat prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul respectiv. În anul 2006, pentru Fondul de șomaj au fost aprobate cheltuieli, în sumă de 46,9 mil.lei. Ponderea

principalelor cheltuieli în totalul Fondului de șomaj sînt cheltuielile pentru acordarea ajutorului de șomaj și prestațiilor de asigurări sociale a șomerilor - 41,6 la sută, cheltuielile pentru formarea profesională a șomerilor - 20,3 la sută. Din totalul mijloacelor Fondului de șomaj, din contul bugetului de stat sînt prevăzute 1,9 mil. lei, sau 4,1 la sută, pentru finanțarea măsurilor de protecție socială a șomerilor neasigurați și a măsurilor de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea în muncă a absolvenților.

IV. Problemele-cheie pe piața forței de muncă

În cadrul analizelor permanente ale efectelor pe piața forței de muncă au fost identificate o serie de probleme-cheie care, în condițiile create, necesită căutarea unor noi soluții atît pe termen mediu, cît și pe termen lung, precum și implicarea de eforturi și resurse importante. Aceste probleme sînt următoarele:

- numărul mare de locuri de muncă cu productivitate joasă și nivel de salarizare insuficient, neatractive pentru populația aptă de muncă;
- ponderea înaltă a activităților informale într-un șir de sectoare și ramuri de producție;
- ponderea mare a populației ocupate în agricultură;
- șomajul înalt în rîndul tinerilor;
- nivelul ridicat al șomajului de lungă durată;
- migrarea peste hotare a forței de muncă calificate;
- neantrenarea agenților economici în procesul de pregătire profesională a forței de muncă și pregătirea cadrelor fără a se ține cont de cerințele pieței muncii;
- capacitățile insuficiente ale structurilor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (în continuare - Agenție) în acordarea unor servicii de bună calitate, în volum necesar, pentru integrarea populației pe piața muncii;
- participarea pasivă a agenților economici la declararea locurilor de muncă libere structurilor Agenției;
- evoluția demografică nefavorabilă care se manifestă în scăderea numărului și îmbătrînirea populației, intensificată de migrația forței de muncă;
- lipsa unui sistem adecvat de monitorizare și prognozare a pieței forței de muncă;
- implicarea insuficientă a partenerilor sociali în elaborarea și realizarea politicilor de ocupare a forței de muncă.

V. Scopurile strategice de ocupare a forței de muncă

Scopul principal al prezentei Strategii îl constituie asigurarea unei ocupări cît mai depline, durabile și productive a forței de muncă, precum și atingerea unui nivel decent de remunerare a muncii resurselor umane. Acest scop va fi atins prin realizarea a trei sarcini armonizate cu Strategia Europeană de Ocupare Revizuită:

- majorarea numărului de locuri de muncă;
- îmbunătățirea calității și creșterea productivității muncii;
- consolidarea coeziunii și incluziunii sociale, îndeosebi prin combaterea oricăror forme de discriminare pe piața muncii, diminuarea disparităților între sexe și a diferențelor între regiuni în ceea ce privește ocuparea forței de muncă.

Politicile de ocupare vor contribui la combaterea efectelor șomajului structural, la încurajarea participării forței de muncă, inclusiv a tinerilor, și la sporirea eficienței politicilor de integrare și reintegrare pe piața muncii prin aplicarea unui set de măsuri stimulatorii.

Obiectivele prezentei Strategii sînt armonizate cu obiectivele stabilite la Lisabona pentru statele-membre ale Uniunii Europene în vederea implementării Strategiei Europene de Ocupare Revizuită. Rezultatele intermediare și finale de implementare a politicii de ocupare a forței de muncă sînt expuse în anexa nr. 2 la prezenta Strategie.

VI. Liniile directoare specifice pentru ocuparea forței de muncă

6.1. Intensificarea măsurilor active și preventive pentru șomeri și persoane inactive

Obiectivul: Majorarea ratei de ocupare a forței de muncă și reducerea ratei șomajului prin măsuri active și preventive.

Direcții de politici:

crearea condițiilor necesare pentru ca fiecare persoană care riscă să devină șomer sau aflată la începutul

unei perioade de șomaj să poată beneficia de măsuri active și servicii concrete, adaptate la propriile necesități, astfel încât să se evite transformarea șomajului ciclic, sezonier sau fricțional într-un șomaj structural pe termen lung (prin instruire și reconversiune, consiliere și orientare profesională, practică de muncă);

majorarea indemnizației de șomer, concomitent cu stabilirea unor condiții mai drastice pentru primirea acestei indemnizații: demonstrarea unei dorințe clare de recalificare profesională, de acceptare a locurilor vacante disponibile;

sporirea mijloacelor publice financiare alocate pentru realizarea măsurilor active și preventive de integrare pe piața muncii, acordându-se o atenție specială persoanelor dezavantajate;

informatizarea sistemului de mediere a pieței muncii, perfecționarea cooperării cu agențiile private de ocupare, colectarea și sistematizarea mai eficientă a datelor privind piața forței de muncă în funcție de categorii (vîrstă, sex, regiune, educație, statut social-economic) și constituirea unui sistem eficient de analiză și prognoză;

sporirea eficienței, a gradului de cuprindere și a corespunderii programelor de orientare profesională, precum și a consultanței acordate de Agenție, în conformitate cu cerințele pieței forței de muncă, monitorizarea mai eficientă și evaluarea periodică a acestor programe;

încurajarea inițiativelor comune ale sectorului public și partenerilor sociali pentru implementarea unor măsuri active de ocupare a forței de muncă, prevenire și reducere a șomajului la nivel de ramură și unitate economică;

consolidarea capacităților structurilor Agenției, în conformitate cu cerințele funcționale ale pieței muncii.

Rezultatele scontate:

asigurarea unei informări mai satisfăcătoare a publicului în privința locurilor de muncă vacante și condițiilor pentru suplinirea lor;

reducerea șomajului în masă ca urmare a perfecționării sistemului informațional și echilibrării mai eficiente a cererii și ofertei;

creșterea numărului de persoane angajate în urma implementării unor politici active și preventive;

implementarea la nivel de ramură și agent economic a unor măsuri active pe piața muncii prin formarea unor parteneriate sociale la nivel național și local;

creșterea calității serviciilor acordate și capacității de reacție a Agenției la schimbările de pe piața muncii.

6.2. Crearea locurilor de muncă și dezvoltarea spiritului antreprenorial

Obiectivul: Crearea locurilor de muncă prin implementarea politicilor axate pe promovarea spiritului de întreprinzător, susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și transformarea acestora în companii mari, generatoare de locuri de muncă pe termen lung, cu asigurarea condițiilor de securitate și sănătate.

Direcții de politici:

adoptarea, prin consultarea partenerilor sociali, a unor politici regulatorii capabile să îmbunătățească în mod fundamental mediul de afaceri pentru întreprinderile de toate mărimile și tipurile (simplificarea procedurilor legislative și administrative necesare pentru constituirea și dezvoltarea companiilor, facilitarea accesului la resursele creditare, înlăturarea barierelor interne la export);

crearea condițiilor propice pentru creșterea numărului și consolidarea instituțiilor de microfinanțare și facilitarea accesului întreprinderilor mici și mijlocii (ÎMM) la aceste surse de creditare;

stimularea constituirii și dezvoltării companiilor competitive în domenii ce implică implementarea noilor tehnologii științifice în capital științific;

dezvoltarea și promovarea programelor de instruire antreprenorială în cadrul sistemului de învățămînt secundar profesional, mediu de specialitate și superior, promovarea participării șomerilor, femeilor, persoanelor dezavantajate, migranților reîntorși de peste hotare, tinerilor și locuitorilor din mediul rural la programe de instruire antreprenorială sau reprofilare și ridicare a calificării pentru reangajare în Republica Moldova.

Rezultatele scontate:

sporirea ocupării pe termen lung prin transformarea microîntreprinderilor și întreprinderilor mici în întreprinderi mijlocii și mari;

sporirea numărului de locuri, cu asigurarea condițiilor de sănătate și securitate, prin crearea de noi ÎMM;

sporirea numărului de persoane angajate pe cont propriu prin lansarea de noi afaceri private;
dezvoltarea afacerilor private noi în mediul rural, însoțite de creșterea cererii de locuri de muncă în domenii alternative agriculturii;

creșterea numărului de persoane din rîndul șomerilor, migranților reîntorși de peste hotare, femeilor, tinerilor și persoanelor dezavantajate care au lansat afaceri proprii sau au fost reangajate.

6.3. Promovarea adaptabilității și mobilității pe piața muncii

Obiectivul: Sporirea adaptabilității forței de muncă la schimbările economice și sociale și asigurarea premiselor pentru mobilitatea internă geografică și profesională a forței de muncă.

Direcții de politici:

promovarea diversității contractelor de angajare a forței de muncă, sporind flexibilitatea și securitatea muncii și promovînd forme legale de angajare sezonieră, temporară, cu regim de lucru parțial etc.;

managementul mai eficient al trecerii de la statutul de persoană economică inactivă (student, elev etc.) la statutul de persoană economică activă, inclusiv prin aplicarea de instrumente care să faciliteze procedurile de strămutare și încadrare la muncă în alte zone geografice (adaosuri salariale, subvenționarea sau oferirea terenurilor și materialelor de construcție pentru construcții locative, dezvoltarea sistemului de ipotecă și facilitarea accesului tinerei familii la acest sistem);

alocarea unor investiții publice mai mari în infrastructura fizică și socială din localitățile urbane mici și rurale, atît pentru a spori atractivitatea lor pentru tinerii absolvenți și pentru persoanele aflate în șomaj structural în alte localități, cît și pentru a spori interesul investitorilor privați față de proiectele investiționale în localitățile rurale și urbane mici;

impunerea universală a respectării riguroase a legislației privind sănătatea și protecția muncii, în scopul facilitării mobilității geografice și profesionale a forței de muncă.

Rezultatele scontate:

reducerea șomajului structural și sporirea flexibilității pe piața muncii;

suplinirea cu cadre tinere a locurilor vacante în zone economic și social mai puțin favorizate;

sporirea responsabilității pentru respectarea legislației privind ameliorarea condițiilor de sănătate și securitate a muncii;

reducerea viitoarei poveri financiare asupra sistemelor publice de pensii și sănătate;

sporirea competitivității interne și externe a forței de muncă.

6.4. Promovarea dezvoltării capitalului uman și a instruirii pe tot parcursul vieții

Obiectivul: Formarea unei forțe de muncă instruite și sănătoase, capabile să mențină competitivitatea și capacitatea de instruire pe tot parcursul vieții active.

Direcții de politici:

asigurarea accesului echitabil la studii tuturor cetățenilor, indiferent de starea lor materială, locul de trai, sex, etnie etc., reducerea ratelor de abandon școlar;

modificarea cadrului regulatoriu pentru favorizarea intensificării procesului de instruire a forței de muncă la întreprinderi sau în instituțiile de învățămînt, constituite la nivel de ramură;

elaborarea Codului de orientare profesională în sistemul învățămîntului general;

implicarea angajatorilor în pregătirea profesională a salariaților la locurile de muncă (în producție), cu stabilirea indicatorilor de performanță;

promovarea politicilor și crearea parteneriatelor sociale în vederea reabilitării și modernizării învățămîntului secundar profesional (îndeosebi pentru copiii din localitățile rurale);

majorarea semnificativă a salariilor profesorilor la treapta primară profesională a sistemului educațional, inclusiv pentru stimularea revenirii în patrie a migranților cu stagiu în domeniul respectiv;

modernizarea sistemului de învățămînt în ansamblu și adoptarea măsurilor menite să racordeze sistemul de pregătire profesională la necesitățile pieței forței de muncă;

introducerea în sistemul liceal a obiectului “Orientarea profesională”;

trecerea învățămîntului secundar profesional la pregătirea cadrelor în funcție de necesitățile pieței muncii, calculate în baza unor metodologii moderne;

elaborarea și implementarea standardelor ocupaționale.

Rezultatele scontate:

atenuarea inegalităților în accesul la studii și îmbunătățirea asigurării economiei cu capital uman de înaltă calificare;

sporirea aportului instruirii informale la dezvoltarea capitalului uman;

reducerea proporțiilor de abandon școlar și a numărului de adolescenți care părăsesc sistemul educațional fără a avea o pregătire profesională;

sporirea volumului de investiții private în formarea profesională continuă a salariaților;

perfecționarea profesională continuă a forței de muncă;

revitalizarea pregătirii profesionale la locul de muncă (în producție).

6.5. Creșterea ofertei de forță de muncă și încurajarea îmbătrânirii active

Obiectivul: Promovarea politicilor ce ar contribui la creșterea calitativă și cantitativă a ofertei pe piața muncii, concomitent cu creșterea cererii de forță de muncă, fapt ce ar facilita aflarea productivă a lucrătorilor cu vîrstă pre- și postpensionară în cîmpul muncii.

Direcții de politici:

elaborarea și implementarea unui program național de încurajare a natalității și formării de familii tinere;

îmbunătățirea sistemului de asistență medicală;

promovarea politicilor de majorare a salariilor reale, atît în sectorul real al economiei, cît și în sectorul bugetar, inclusiv prin implementarea pe etape, conform Legii nr.355-XVI din 23 decembrie 2005, a unui nou sistem de salarizare în sectorul bugetar, bazat pe performanțele profesionale individuale ale salariaților, care va permite o triplare a salariului către anul 2009;

respectarea riguroasă a Codului muncii în vederea evitării discriminării de vîrstă la angajare și menținerii la locul de lucru, renunțarea la măsurile ce au drept scop pensionarea anticipată, precum și îmbunătățirea condițiilor de lucru ce ar prelungi perioada de muncă a persoanelor în vîrstă;

promovarea unor măsuri active pe piața muncii ce vizează persoanele de vîrstă prepensionară și postpensionară;

unificarea sistemului de pensionare, inclusiv realizarea principiului dependenței dintre mărimea pensiilor și a contribuțiilor fiecărei persoane asigurate, ceea ce va permite corelarea strictă a salariilor plătite și transferurile contribuțiilor de asigurări sociale de stat cu cuantumul pensiilor stabilite în baza implementării evidenței personificate.

Rezultatele scontate:

stoparea tendințelor de îmbătrînire demografică a populației și acoperirea viitorului deficit de forță de muncă;

majorarea duratei medii a vieții și păstrarea capacităților fizice și intelectuale necesare pentru menținerea statutului economic activ la vîrstă înaintată;

sporirea atractivității locurilor de muncă și a ponderii populației economic active și ocupate, precum și participarea mai activă pe piața muncii a persoanelor în vîrstă pre- și postpensionară;

sporirea oportunităților de angajare pentru persoanele de vîrstă înaintată;

sporirea transparenței stabilirii pensiilor: cuantumul pensiilor va depinde întru totul de mărimea salariului și de mărimea cotelor personale transferate în bugetul asigurărilor sociale de stat.

6.6. Promovarea egalității șanselor și combaterea discriminărilor pe piața muncii

Obiectivul: Prevenirea și eliminarea de pe piața muncii a oricăror forme de discriminare (în funcție de sex, vîrstă, naționalitate etc.), reducerea decalajelor salariale asociate cu aceste discriminări, promovarea, prin intermediul pieței forței de muncă, a integrării persoanelor defavorizate din diferite cauze sau supuse riscului de excludere socială.

Direcții de politici:

extinderea și simplificarea sistemului de facilități acordate angajatorilor pentru angajarea tinerilor sau a unor categorii de persoane socialmente vulnerabile sau supuse riscului de excludere socială;

extinderea rețelei de centre comunitare sau regionale de consiliere și orientare profesională a tinerilor și femeilor care, după o anumită perioadă de absență motivată de concediu parental, revin pe piața forței de muncă și sînt în drept să urmeze cursuri gratuite de formare profesională, precum și a categoriilor de persoane

dezavantajate;

favorizarea înscrierii în instituțiile de învățământ profesional a persoanelor cu handicap, dotarea acestor instituții cu tehnică și acordarea de facilități necesare pentru acces și instruire;

includerea mai largă a persoanelor cu handicap, a persoanelor eliberate din locurile de detenție, a foștilor militari, a persoanelor traficate și a altor categorii socialmente vulnerabile în programele de instruire și reciclare a forței de muncă;

reexaminarea legislației în vigoare în vederea anulării actelor care facilitează (sau interzic) accesul femeilor la muncă în anumite sectoare de producție și la însușirea anumitor profesii (meserii);

încurajarea promovării femeilor la posturi de conducere în sectorul privat și cel public, asigurarea monitorizării publice a egalității șanselor, extinderea tipurilor de specialități posibile de a fi ocupate de către femei și nivelarea integrală a decalajului salarial;

sprijinirea integrării forței de muncă feminine prin furnizarea de servicii de îngrijire a copiilor și altor persoane dependente, încurajarea divizării responsabilității profesionale și familiale între femei și bărbați, facilitarea reintegrării profesionale după concediile de maternitate;

nivelarea treptată a vârstei de pensionare stabilite pentru bărbați și pentru femei.

Rezultatele scontate:

asigurarea unei conexiuni mai eficiente între oferta de forță de muncă tânără și cererea pe piața muncii;

reducerea ratei și duratei șomajului în rândul tinerilor;

nivelarea continuă a decalajului salarial dintre femei și bărbați, avansarea profesională mai rapidă și mai eficientă a femeilor;

sporirea ratei de activitate economică a persoanelor cu handicap, a persoanelor eliberate din locurile de detenție și incluziunea socială mai eficientă a acestora.

6.7. Rentabilizarea muncii și crearea de stimulente corespunzătoare

Obiectivul: Sporirea rentabilității muncii prin majorări semnificative ale salariilor plătite și avansare în carieră, impunerea respectării condițiilor de siguranță și confort al activității de muncă.

Direcții de politici:

promovarea mai consecventă a principiului “Salariul egal pentru o muncă egală”, soluționarea discrepantei în remunerarea salariaților de diferite sexe atât în sectorul public, cât și în cel privat;

stabilirea, treptată și pe etape, în colaborare cu partenerii sociali, a unui nivel unic al salariului minim pentru toți salariații din toate sferele economiei naționale, echivalent cu cuantumul valoric al unui standard social privind necesitățile vitale ale omului, calculat pentru populația aptă de muncă, aliniindu-l la recomandarea nr.135 a OIM;

asigurarea transparenței și integrității procesului de avansare în carieră în sfera privată și, mai ales, în sectorul public al economiei (prin concursuri publice de suplinire a posturilor vacante și promovare pe scara ierarhică);

elaborarea și introducerea unor sisteme de evaluare a performanțelor profesionale în sectorul public;

asigurarea prestării unor munci în condiții decente, care să corespundă cu principiile ergonomice de confort optimal și siguranță maximală.

Rezultatele scontate:

ridicarea gradului de atractivitate a muncii prestate în economia națională, asigurarea unei stabilități mai mari a funcțiilor ocupate și sporirea corespunzătoare a rentabilității muncii prestate;

majorarea salariilor plătite și sporirea prestigiului muncii în sectorul public;

convergența salariilor din Moldova spre media salarială europeană, concomitent cu sporirea productivității muncii prestate de salariați;

intensificarea legăturilor salariat - unitate economică și dezvoltarea unei culturi corporative sănătoase;

întinerirea corpului de funcționari publici la posturi de conducere și a clasei de manageri în sfera privată;

sporirea competitivității internaționale a Moldovei prin majorarea numărului de salariați de o calificare înaltă și a celor ocupați în sectoare tehnologice avansate;

reducerea numărului de accidente de muncă și a numărului de victime ale acestora.

6.8. Transformarea muncii nedeclarate în ocupare formală

Obiectivul: Includerea unui număr cât mai mare de angajați în procesul economic formal, atât în țară, cât și peste hotare, și eliminarea practicilor de muncă prestată în afara cadrului legal.

Direcții de politici:

estimarea și monitorizarea proporției fenomenului muncii prestate informal, identificarea cauzelor fundamentale care împiedică angajarea formală în diverse sectoare și ramuri de producție;

simplificarea în continuare a procedurilor în mediul de afaceri și introducerea unor instrumente stimulatorii pentru a încuraja transferul afacerilor din sfera informală în cea formală și a încuraja angajarea formală, concomitent cu promovarea responsabilității sociale mai înalte a agenților economici privați și publici vis-a-vis de angajați și drepturile acestora;

reglementarea adecvată a activității economice, asigurarea respectării legislației în vigoare, evidenței contabile corespunzătoare, în special în sectoarele cu pondere înaltă a angajării informale (agricultură, comerț, construcții), concomitent cu consolidarea capacităților autorităților administrației publice abilitate cu dreptul de a impune respectarea legislației muncii.

Rezultatele scontate:

conștientizarea fenomenului muncii informale și identificarea unor soluții sigure de politici pentru redresarea pe termen lung a acestui fenomen;

sporirea ratei de ocupare formală și extinderea sistemului de protecție socială asupra unui număr mai mare de cetățeni;

majorarea salariului mediu pe economie prin asigurarea transparenței plăților salariale;

sporirea încasărilor cotelor de asigurări sociale și medicale și impozitelor pe venit în bugetele publice și consolidarea financiară a sistemelor publice de pensii și sănătate;

ameliorarea condițiilor de sănătate și securitate a muncii prestate.

6.9. Reducerea discrepanțelor regionale în domeniul ocupării și salarizării

Obiectivul: Reducerea dezechilibrelor din sistemul economic, sporirea coeziunii sociale, consolidarea creșterii la nivel local și macroeconomic și ridicarea standardelor de viață și a veniturilor disponibile ale populației în regiunile defavorizate.

Direcții de politici:

promovarea unor politici structurale menite să reducă dependența forței de muncă de agricultură și să faciliteze apariția oportunităților în sectoarele alternative. În agricultură va fi susținută consolidarea ramurilor capabile să producă produse agricole de o înaltă valoare adăugată;

elaborarea unor programe speciale sau a unor planuri de acțiuni regionale pe termen scurt și mediu de ocupare a forței de muncă (în parteneriat cu sectorul privat și asociativ);

consolidarea sectorului privat în regiunile defavorizate prin simplificarea cadrului regulatoriu, anularea barierelor administrative, susținerea prioritară a IMM, stimularea procesului investițional, acordarea posibilităților de instruire în domeniul managementului și marketingului întreprinzătorilor din regiunile defavorizate;

acordarea unor competențe și resurse mai mari administrațiilor locale și regionale în atragerea investitorilor străini și negocierea cu organizațiile internaționale donatoare, consolidarea capacităților umane și statistice ale administrațiilor locale și regionale;

elaborarea metodologiei privind identificarea și clasificarea zonelor defavorizate;

perfecționarea sistemului de relații intraguvernamentale, astfel încât transferurile de susținere financiară a teritoriilor să fie efectuate pe baza unei formule care ar ține cont de necesitățile și particularitățile zonelor defavorizate.

Rezultatele scontate:

animarea unor noi zone de creștere economică în orașele interregionale (Orhei, Cahul, Soroca etc.) cu efect pozitiv asupra durabilității și calității creșterii economice;

apariția unor noi locuri de muncă în sectorul serviciilor și în industria de prelucrare a materiilor prime și în alte ramuri adiacente;

reducerea decalajelor salariale pe regiuni și majorarea veniturilor salariaților în regiuni;

reducerea șomajului structural.

6.10. Dezvoltarea dialogului social

Obiectivul: Formarea unui mediu tripartit de negocieri, consultări și schimb de informație în domeniul politicilor sociale și economice, favorabil pentru consolidarea încrederii reciproce și cooperarea între angajatori, salariați și autoritățile centrale și locale.

Direcții de politici:

asigurarea implementării eficiente a standardelor internaționale (OIM) în domeniul dialogului social (convențiile nr.87 și nr.98);

consolidarea încrederii reciproce între partenerii dialogului social prin asigurarea transparenței și informării publice vis-a-vis de procesul de negocieri colective și implicarea lor în procesul de elaborare și implementare a politicilor sociale și economice, revizuirea rolului partenerilor sociali, în special, al sindicatelor, în dialogul de pe piața muncii;

modernizarea cadrului juridic aferent și consolidarea capacităților instituționale ale Comisiei naționale pentru consultări și negocieri colective (în continuare - CNCNC) (local, dotare tehnică, secretariat), precum și ale comisiilor ramurale și teritoriale pentru consultări și negocieri colective;

consolidarea capacității și asigurarea reprezentării Confederației Naționale a Patronatului la nivel teritorial;

promovarea unei responsabilități sociale mai înalte din partea companiilor private și publice și încurajarea dialogului bipartit între salariați și angajatori, fără implicarea Guvernului.

Rezultatele scontate:

promovarea legislației sociale și crearea unor condiții decente de muncă și securitate a muncii;

consolidarea cadrului instituțional necesar pentru dezvoltarea dialogului social;

înlăturarea contradicțiilor majore de pe piața muncii;

consolidarea mișcărilor sindicale și patronale și reprezentarea mai largă a intereselor salariaților și angajatorilor;

diminuarea tensiunilor sociale și soluționarea civilizată a acestora;

protecția copiilor și tinerilor de cele mai grave forme de muncă.

6.11. Managementul impactului migrației asupra pieței forței de muncă

Obiectivul: Managementul impactului migrației asupra pieței forței de muncă pentru atenuarea consecințelor negative și intensificarea efectelor pozitive ale fenomenului în cauză.

Direcții de politici:

dezvoltarea continuă a bazei de date privind migrații, îndeosebi în ceea ce privește întocmirea datelor generalizate despre profilul profesional al muncitorilor migrații;

promovarea cooperării externe pentru legalizarea migrațiilor din Moldova, în scopul plasării lor în câmpul muncii și evidenței contribuțiilor sociale plătite peste hotare;

implementarea tehnologiilor bancare avansate în vederea reducerii costurilor de transfer al remitențelor de peste hotare și canalizării acestora în sfera formală a economiei;

elaborarea și implementarea diverselor instrumente de instruire antreprenorială și de comunicare publică pentru canalizarea veniturilor remise în calitate de investiții către sectorul real al economiei;

stimularea antrenării migraților reîntorși de peste hotare în lansarea și dezvoltarea afacerilor proprii, inclusiv prin programe speciale de instruire și politici de reducere a costurilor de lansare și derulare a unor afaceri;

promovarea unor programe de angajare peste hotare ce ar presupune angajarea temporară a muncitorilor migrații în locuri de muncă relativ calificate, în vederea revenirii lor în țară și utilizării deprinderilor profesionale însușite în activitatea de producție din Moldova;

informarea în masă a populației despre impactul migrației ilegale a forței de muncă și condițiile de angajare peste hotare;

continuarea eforturilor diplomatice în vederea includerii tuturor statelor-recipiente ale migraților moldoveni în sistemul de acorduri bilaterale privind protejarea lucrătorilor migrații.

Rezultate scontate:

elaborarea legislației privind politicile migraționale și managementul migrației de muncă în cadrul

politicilor ocupaționale, orientat spre protecția lucrătorilor migranți la toate etapele procesului de migrație: premigrarea, migrarea și postmigrarea;

sporirea posibilităților instituțiilor de a acorda o mai bună protecție, inclusiv socială, migranților moldoveni peste hotare, plasarea lor în locuri de muncă mai calificate;

folosirea experiențelor profesionale dobândite de migranți și reintegrarea lor profesională și socială după revenirea în țară;

îmbunătățirea protecției sociale a muncitorilor migranți (mobilitatea externă);

semnarea noilor acorduri cu state - destinații ale muncitorilor migranți din Republica Moldova pentru revenirea activă a migranților pe piața internă a muncii;

eficientizarea coordonării acțiunilor și cooperării în domeniul migrației de muncă între structurile statale, organisme internaționale și organizațiile nonguvernamentale;

sporirea rolului partenerilor sociali în procesul de gestionare a migrației de muncă și consolidarea capacităților acestora în procesul de protecție a lucrătorilor migranți.

VII. Monitorizarea, implementarea, evaluarea și finanțarea Strategiei

Pentru realizarea prezentei Strategii, va fi elaborat anual un Plan național de acțiuni, ajustat la obiectivele generale și liniile directoare specifice ale Strategiei, preconizate pe termen mediu și lung, în conformitate cu Matricea politicilor de ocupare (acțiunilor de implementare a Strategiei), prevăzută în anexa nr.4 la Strategie. Planul menționat va fi elaborat la niveluri național, sectorial și regional, avînd drept scop realizarea complexă și deplină a acțiunilor preconizate la toate nivelurile. La elaborarea Planului vor participa reprezentanți ai Guvernului și autorităților administrației publice locale, sectorului privat, social, ai sindicatelor și patronatelor. Planul de acțiuni, generalizat pe baza acțiunilor planificate de organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale, va fi aprobat de Guvern.

Rolul coordonator în procesul monitorizării prezentei Strategii revine Ministerului Economiei și Comerțului, implicat direct în elaborarea și coordonarea Planului național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă. Ministerul Economiei și Comerțului este responsabil de analiza impactului politicilor promovate asupra atingerii obiectivelor prezentei Strategii la nivel național, monitorizarea nivelului de executare a indicatorilor de performanță stabiliți prin Strategie.

Organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale sînt responsabile de elaborarea planurilor de acțiuni ramurale și regionale, conform prezentei Strategii, de implementarea componentelor sectoriale (ramurale, regionale) ale Strategiei și de evaluarea impactului politicilor promovate.

Agenția va fi responsabilă de implementarea politicilor legate de piața muncii, inclusiv în ceea ce privește realizarea acțiunilor active și pasive de ocupare a forței de muncă, medierea muncii, elaborarea și realizarea programelor de formare profesională, acordarea ajutoarelor de șomaj. Agenția va implementa programe și proiecte specifice, beneficiind atît de finanțare internă, cît și de internațională. Agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă vor fi inițiatori și intermediari între instituțiile și organizațiile implicate în implementarea politicilor de ocupare la nivel regional/local prin contracte încheiate cu angajatorii, patronatele, organele sindicale și organizațiile nonguvernamentale. În activitatea sa, Agenția va colabora cu agențiile private de ocupare a forței de muncă și cu alte organizații și instituții cu experiență în domeniu. În perspectivă se prevede consolidarea capacităților Agenției de a monitoriza și prognoza forța de muncă pe termen scurt și lung, ceea ce va înlătura neajunsurile existente în sistemul de pregătire a cadrelor și va reduce deficitul de specialiști calificați într-o serie de domenii importante pentru asigurarea creșterii economice durabile.

La nivel local, coordonarea procesului de monitorizare și evaluare va fi efectuat de direcțiile/secțiile economice ale consiliilor municipale și raionale, în comun cu agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, care vor favoriza implicarea în acest proces a organizațiilor nonguvernamentale.

Implementarea și evaluarea politicilor prezentei Strategii se vor efectua pe etape, inclusiv:

1) Etapa I (anii 2007 - 2010), în care se prevede: accelerarea ajustării structurale, menținerea creșterii și asigurarea stabilității economiei naționale, îmbunătățirea mediului de afaceri, atragerea investițiilor străine în diferite domenii social-economice, revizuirea și perfecționarea cadrului legislativ-normativ și instituțional în

domeniul pieței muncii, ceea ce va contribui la reducerea șomajului, intensificarea protecției sociale a șomerilor, realizarea măsurilor direcționate spre perfecționarea pieței forței de muncă, îmbunătățirea calității resurselor umane, precum și crearea condițiilor favorabile pentru înviorarea activității economice și intensificarea concurenței forței de muncă.

2) Etapa a II-a (anii 2011 - 2015), în care se va pune accentul pe: aprofundarea reformelor structurale, sporirea volumului de investiții și a nivelului de dezvoltare a capitalului uman, ceea ce va contribui la asigurarea ocupării complete a forței de muncă, formarea unei piețe a forței de muncă competitive, racordate la standardele europene, care să asigure îmbunătățirea calității și creșterea productivității muncii, întărirea coeziunii economice și sociale, incluziunea socială, sporire muncii, implicarea mai eficientă a partenerilor sociali și, ca rezultat, dezvoltarea resurselor umane.

Va fi perfecționat în continuare sistemul național de indicatori statistici ai pieței muncii, metodologia de calculare a acestora, în corespundere cu standardele internaționale și normele europene, precum și metodele de colectare a datelor necesare, astfel încât să fie asigurată o comparabilitate directă a performanțelor Moldovei cu cele ale altor țări europene.

Pentru evaluarea rezultatelor prezentei Strategii, sînt stabiliți 20 indicatori-cheie ai pieței muncii (ILO Bureau of Statistics), care vor fi utilizați adecvat în procesul monitorizării politicilor preconizate: rata de participare a forței de muncă; rata de ocupare; statutul ocupațional; ocuparea pe sectoare economice; lucrători în timp parțial; orele de lucru; ocuparea în economia informală; șomajul; șomajul în rîndul tinerilor; șomajul de lungă durată; șomeri potrivit forme de instruire pe care o urmează; subocuparea în raport cu timpul lucrat; rata de inactivitate; forma de instruire urmată și analfabetismul; indicii salariilor în industrie; indicii salariilor și cîștigurilor salariale în funcție de ocupații; costuri compensatorii pe oră; costul forței de muncă pe unitate și productivitatea muncii; flexibilitatea ocupării; sărăcia, sărăcia în ocupare și distribuirea venitului.

În procesul de implementare a prezentei Strategii vor fi utilizate cîteva surse informaționale, principalele fiind:

datele Biroului Național de Statistică (Ancheta forței de muncă, Cercetarea bugetelor gospodăriilor casnice, rapoartele lunare și anuale privind numărul și remunerarea salariaților, alte cercetări statistice), recensămîntul populației, ca sursă de bază a informației complete privind situația demografică, precum și statisticile demografice curente;

rapoartele, informațiile și datele Agenției;

informațiile și dările de seamă ale Inspecției Muncii;

studiile recente privind piața forței de muncă în Republica Moldova, susținute de PNUD, Consiliul Europei, OIM și Banca Mondială;

materialele informative și analitice ale autorităților administrației publice, precum și ale proiectelor finanțate de către alte instituții financiare internaționale (ASDI, UNICEF, USAID, TACIS etc.).

Implementarea acțiunilor trasate în prezenta Strategie va necesita un suport financiar destul de considerabil. Autoritățile administrației publice, alte instituții și organizații implicate în implementarea Strategiei la nivel național și local vor include în fundamentarea propriilor planuri de acțiune principalele aspecte strategice, structurate în domeniul ocupării forței de muncă, în conformitate cu termenele stabilite în acest sens în Planul național de acțiuni.

Acoperirea financiară a cheltuielilor de implementare a obiectivelor prevăzute în prezenta Strategie se va efectua din contul și în limitele alocațiilor prevăzute în bugetul de stat, bugetele autorităților administrației publice locale, bugetul asigurărilor sociale de stat (Fondul de șomaj), precum și din surse extrabugetare, surse ale agenților economici și din contul asistenței comunității donatorilor. În principal, realizarea obiectivelor prezentei Strategii se va efectua din mijloacele Fondului de șomaj.

Evaluarea și precizarea mijloacelor financiare necesare pentru realizarea prezentei Strategii, inclusiv promovarea politicilor și întreținerea cadrului instituțional, vor fi efectuate anual în procesul elaborării planurilor de acțiuni anuale, care vor fi reflectate în pozițiile respective ale Cadrului de Cheltuieli pe anul următor și în bugetele respective. Va fi asigurată transparența utilizării mijloacelor financiare prin informarea societății civile despre rezultatele monitorizării implementării prezentei Strategii. Rezultatele monitorizării vor fi amplasate pe pagina electronică a Ministerului Economiei și Comerțului și publicate în presă.

Cadrul legislativ și normativ al pieței muncii

Cele mai importante acte în domeniul politicilor active și pasive al pieței muncii, care au fost elaborate și adoptate în anii 2001-2006, sînt:

I. Cadrul legislativ:

Legea nr.714-XV din 6 decembrie 2001 cu privire la Fondul de șomaj al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.68-71, art.1307).

Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr.68-71, art.505).

Legea nr.1518-XV din 6 decembrie 2002 cu privire la migrațiune (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.1-2, art.2).

Codul muncii al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.159-162, art.648).

Legea nr.17-XV din 7 februarie 2003 pentru ratificarea Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.151 privind protecția dreptului de organizare și procedurile de determinare a condițiilor de ocupare în serviciul public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.27-29, art.102).

Legea 102-XV din 13 martie 2003 privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.70-72, art.312).

Legea nr.110-XV din 2 iunie 2005 pentru modificarea și completarea Codului cu privire la contravențiile administrative și Legii nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspekția Muncii (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.89-91, art.414).

Legea nr.5-XVI din 9 februarie 2006 cu privire la asigurarea egalității de șanse între femei și bărbați (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.47-50, art.200).

II. Cadrul normativ:

Concepția privind orientarea, pregătirea și instruirea profesională a resurselor umane, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.253-XV din 19 iunie 2003 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.155-158, art.640).

Concepția politicii migraționale a Republicii Moldova, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.1386-XV din 11 octombrie 2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.146-148, art.1140).

Hotărîrea Guvernului nr.611 din 15 mai 2002 “Cu privire la aprobarea Strategiei ocupării forței de muncă în Republica Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.66-68, art.705).

Hotărîrea Guvernului nr.1537 din 27 noiembrie 2002 “Cu privire la aprobarea Programului național de dezvoltare a lucrărilor publice remunerate pentru anul 2003” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.162-165, art.1674).

Hotărîrea Guvernului nr.862 din 14 iulie 2003 “Pentru aprobarea procedurilor privind accesul la măsurile de ocupare a forței de muncă” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.155-158, art.911);

Hotărîrea Guvernului nr.1538 din 22 decembrie 2003 “Despre aprobarea Planului de măsuri pentru implementarea prevederilor Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.184 privind securitatea și igiena muncii în agricultură” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.1-5, art.12).

Hotărîrea Guvernului nr.422 din 26 aprilie 2004 “Cu privire la aprobarea Programului național de prevenire și diminuare a șomajului în rândurile tinerilor pentru anii 2004-2006” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.73-76, art.566).

Hotărîrea Guvernului nr.450 din 29 aprilie 2004 “Despre aprobarea Regulamentului privind orientarea profesională și susținerea psihologică a populației în problemele ce țin de carieră” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.77-79, art.607).

Hotărîrea Guvernului nr. 888 din 2 august 2004 “Despre aprobarea procedurii de înregistrare și examinare a cererilor pentru acordarea alocației de integrare sau reintegrare profesională” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.138-146, art.1068).

Hotărîrea Guvernului nr.1121 din 14 octombrie 2004) “Pentru aprobarea procedurii de antrenare a șomerilor la lucrări publice” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.199-204, art.1369).

Hotărîrea Guvernului nr.243 din 2 martie 2005 “Pentru aprobarea Procedurii de stimulare a mobilității forței de muncă” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.51-54, art.354).

Hotărîrea Guvernului nr.594 din 20 iunie 2005 “Cu privire la aprobarea Procedurii de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea în muncă a absolvenților instituțiilor de învățământ superior finanțati de la bugetul de stat” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr.89-91, art.660).

Hotărîrea Guvernului nr.1238 din 30 noiembrie 2005 “Privind aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.168-171, art.1368).

III. Convențiile Organizației Internaționale a Muncii în domeniul ocupării forței de muncă

Republica Moldova a ratificat în domeniul vizat 36 de convenții.

Anexa nr. 2
la Strategia națională privind
politicile de ocupare a forței de
muncă pe anii 2007-2015

Obiectivele majore ale politicii de ocupare a forței de muncă

Indicatorul	Valoarea actuală (2005)	Ținta intermediară I (2009)	Ținta intermediară II (2012)	Ținta finală (2015)
Rata generală de ocupare, %	45,4	50,0	55,0	60,0
Rata de ocupare a populației de 15-64 ani, %	49,7	53,0	56,0	60,0
Rata de ocupare a femeilor de 15-54 ani, %	50,9	53,0	59,0	62,0
Rata de ocupare a persoanelor de 55-64 ani, %	54,7	56,0	58,0	60,0
Distribuția populației ocupate pe sectoare ale economiei, % din total	100	100	100	100
Agricultură	40,7	36,0	30,0	25,0
Industrie	12,1	15,0	20,0	22,0
Servicii	47,2	49,0	50,0	53,0
Ponderea persoanelor ocupate în sectorul informal, % din total persoane ocupate	12,1	10,0	8,0	3,0
Rata șomajului, %				
generală	7,3	7,0	6,5	6,0
tineri de 15-24 ani	18,7	15,0	12,5	10,0
femei	6,0	6,0	5,5	5,0
bărbați	8,7	8,0	7,5	7,0
mediul urban	11,2	7,5	5,5	3,5
mediul rural	4,0	3,8	3,6	3,4
Ponderea șomajului structural, % din total șomeri	48,9	35	30	25
Rata plasării în câmpul muncii de către structurile Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, % din numărul mediu al persoanelor care s-au adresat la Agenție	41,1	44,0	50,0	60,0
Numărul beneficiarilor de alocații din Fondul de șomaj pentru asigurarea mobilității forței de muncă	83	300	500	1000
Rata persoanelor ocupate în ramura industriei și sfera serviciilor cu un nivel mediu și înalt de dezvoltare din punct de vedere tehnologic	10-12 (estimat)	15	17	20
Ponderea șomerilor participanți la programe de măsuri active, % din total șomeri înregistrați				50%
Salariul mediu plătit femeilor, % din salariul mediu plătit bărbaților	72,6	80	90	95

Matricea politicilor de ocupare (acțiunilor de implementare a Strategiei)

Linii directoare specifice/ Obiectivele	Acțiunile preconizate	Responsabili pentru realizarea acțiunilor	Indicatori de monitorizare
1	2	3	4
Linia directoare 1 Intensificarea măsurilor active și preventive pentru șomeri și persoane inactive Obiectivul: Majorarea ratei de ocupare a forței de muncă și reducerea ratei șomajului prin măsuri active și preventive	Termen mediu (2007-2010) Studierea și elaborarea (suplimentar) indicatorilor de monitorizare a progresului și eficienței politicilor de ocupare a forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, Biroul Național de Statistică, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, organele centrale de specialitate ale administrației publice	Rata de participare a forței de muncă. Rata de ocupare. Statutul ocupațional. Lucrători în timp parțial. Orele de lucru. Ocuparea în economia informală. Șomajul, inclusiv în rândul tinerilor, de lungă durată. Șomeri în funcție de forma de instruire pe care o urmează. Subocuparea în raport cu timpul lucrat. Rata de inactivitate. Forma de instruire urmată și analfabetismul. Numărul persoanelor angajate ca urmare a serviciilor Agenției. Numărul persoanelor ce beneficiază de servicii. Ponderea femeilor și persoanelor dezavantajate printre ambele categorii, cărora li s-au acordat servicii. Numărul locurilor de muncă create în total ca urmare a formării parteneriatelor sociale. Numărul persoanelor angajate prin intermediul sistemului informațional. Rata de ocupare a locurilor de muncă libere declerate de agenții economici. Specialități și meserii noi incluse în procesul de instruire. Specialități și meserii noi excluse din procesul de instruire. Efectivul elevilor și studenților care însușesc noi specialități (meserii). Numărul șomerilor care au participat la lucrări publice remunerate din numărul total al șomerilor
	Elaborarea și implementarea anuală a Planului național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
	Asigurarea majorării mijloacelor financiare ale fondurilor pentru implementarea măsurilor active de ocupare a forței de muncă (ca pondere din PIB)	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, Casa Națională a Asigurărilor Sociale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici	
	Extinderea programelor de promovare a ocupării forței de muncă cu scopul de a cuprinde un număr mai mare de persoane în căutarea unui loc de muncă, îndeosebi de persoane dezavantajate (inclusiv reconversivitatea profesională a militarilor care au îndeplinit serviciul militar prin contract, a persoanelor eliberate din locurile de detenție, a femeilor care au îngrijit copii, a persoanelor fără domiciliu stabil etc.)	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici	
	Elaborarea unui program ce ar facilita un nou început pentru toți șomerii, pentru tinerii înainte de a împlini 6 luni de șomaj și pentru adulții înainte de 12 luni de șomaj, sub formă de training, stagiu sau alte măsuri de angajare, cu asistență în căutarea locului de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici	
	Organizarea târgurilor locurilor de muncă și dezvoltarea lucrărilor publice remunerate	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici, instituțiile de învățământ	
	Sporirea eficienței sistemului de mediere a muncii, inclusiv a orientării profesionale și a serviciilor de informare și consiliere privind cariera profesională	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Dezvoltarea Sistemului informațional național al pieței forței de muncă. Informatarea sistemului de mediere a pieței muncii, inclusiv pentru asigurarea conexiunii între cerere și ofertă pe piața forței de muncă	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	

Elaborarea și implementarea anuală a Planului național de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale
Asigurarea majorării mijloacelor financiare ale fondurilor pentru implementarea măsurilor active de ocupare a forței de muncă (ca pondere din PIB)	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, Casa Națională a Asigurărilor Sociale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici
Extinderea programelor de promovare a ocupării forței de muncă cu scopul de a cuprinde un număr mai mare de persoane în căutarea unui loc de muncă, îndeosebi de persoane dezavantajate (inclusiv reconversiunea profesională a militarilor care au îndeplinit serviciul militar prin contract, a persoanelor eliberate din locurile de detenție, a femeilor care au îngrijit copii, a persoanelor fără domiciliu stabil etc.)	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici
Elaborarea unui program ce ar facilita un nou început pentru toți șomerii, pentru tinerii înainte de a împlini 6 luni de șomaj și pentru adulții înainte de 12 luni de șomaj, sub formă de training, stagii sau alte măsuri de angajare, cu asistență în căutarea locului de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici
Organizarea târgurilor locurilor de muncă și dezvoltarea lucrărilor publice remunerate	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici, instituțiile de învățământ
Sporirea eficienței sistemului de mediere a muncii, inclusiv a orientării profesionale și a serviciilor de informare și consiliere privind cariera profesională	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
Dezvoltarea Sistemului informațional național al pieței forței de muncă. Informatizarea sistemului de mediere a pieței muncii, inclusiv pentru asigurarea conexiunii între cerere și ofertă pe piața forței de muncă	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă

1	2	3	4
	Studierea și consolidarea capacităților de funcționare a structurilor Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă în îmbunătățirea calității serviciilor prestate cetățenilor (numărul de personal, baza tehnică etc.)	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Implicarea partenerilor sociali în elaborarea și implementarea politicilor active ale pieței muncii	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, sindicatele, patronatele	
	Revizuirea sistematică a Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, ținând cont de experiența mondială avansată și de cererea pieței forței de muncă în perspectivă	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale	
	Perfecționarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și a specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior (ciclul I, precum și ciclul II - masterat), ținând cont de cerințele procesului de la Bologna și de cererea pieței forței de muncă în perspectivă	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului, autoritățile administrației publice locale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Elaborarea Nomenclatorului specialităților pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ mediu de specialitate, ținând cont de cerințele procesului de la Bologna și de cererea pieței forței de muncă în perspectivă	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale	
	Perfecționarea Nomenclatorului meseriilor pentru pregătirea cadrelor în învățământul secundar profesional, în funcție de cererea pieței forței de muncă în perspectivă	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale	
	Termen lung (2011-2015) Promovarea unui sistem național de analiză și prognoză a pieței muncii, care are sta la baza implementării reformelor în domeniul educațional	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului	

	Întocmirea la un nivel adecvat a programelor de pregătire profesională în instituțiile de învățământ superior, mediu de specialitate și secundar profesional, în corespundere cu cerințele pieței forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, în comun cu organele centrale de specialitate ale administrației publice interesate	
	Acordarea unor înlesniri agenților economici care vor primi la practică studenți	Ministerul Economiei și Comerțului, în comun cu alte organe centrale de specialitate ale administrației publice interesate	
	Stimularea implementării programelor de formare profesională a șomerilor și a programelor de formare profesională continuă în cadrul întreprinderilor, prin dezvoltarea parteneriatelor sociale	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale, agenții economici	
	Implementarea sistemului modular de pregătire profesională a adulților	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului, autoritățile administrației publice locale, sindicatele, patronatele	
	Monitorizarea și evaluarea periodică a eficienței și randamentului implementării programelor active pe piața forței de muncă și revizuirea lor corespunzătoare	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Perfecționarea și adaptarea sistemului informațional al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă la sistemele informaționale europene	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Perfecționarea în continuare a sistemului indicatorilor statistici ai pieței forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Biroul Național de Statistică	
	Promovarea diverselor proiecte/programe prin atragerea fondurilor de asistență tehnică din partea partenerilor externi de dezvoltare, în scopul implementării unor măsuri active pe piața muncii	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
Linia directoare 2 Crearea locurilor de muncă și dezvoltarea	Termen mediu (2007-2010) Liberalizarea și transparentizarea continuă a cadrului regulator al activității întreprinderilor mici și mijlocii (IMM)	Ministerul Economiei și Comerțului, autoritățile administrației publice centrale interesate	Indicatori de demografie ai IMM (rata de creare, rata de lichidare, rata de supraviețuire a IMM pe o durată de 3 ani, densitatea IMM).

1	2	3	4
spiritului de întreprinzător Obiectivul: Crearea locurilor de muncă prin implementarea politicilor axate pe promovarea spiritului de întreprinzător, susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii și transformarea acestora în companii mari generatoare de locuri de muncă pe termen lung, cu asigurarea condițiilor de securitate și sănătate	Implicarea partenerilor sociali în elaborarea și promovarea politicilor de liberalizare a cadrului regulator și fiscal al activității IMM Elaborarea măsurilor de stimulare a creării noilor locuri de muncă de către IMM, susținerea lor în vederea dezvoltării profitabile a afacerii și creării noilor locuri de muncă Promovarea unor programe de creditare, menite să faciliteze accesul IMM la resurse financiare și să ofere mai multe oportunități de creditare pentru inițierea unor afaceri private Dezvoltarea și promovarea programelor de instruire antreprenorială în cadrul sistemului de învățământ superior, mediu de specialitate, secundar general și profesional Dezvoltarea și promovarea unor programe de instruire antreprenorială care țin seama mediului rural, migrații reveniți de peste hotare, șomerii în general, femeile și persoanele dezavantajate Stimularea sistemului de microcreditare în scopul susținerii tinerilor de a iniția o afacere Stabilirea de facilități fiscale agenților economici și persoanelor fizice implicate în realizarea Programului național de dezvoltare a infrastructurii turistice Acordarea de facilități, la inițierea afacerilor proprii, tuturor categoriilor de populație necadrată în serviciu, în scopul atragerii capitalului populației plecate la muncă peste hotare Acordarea asistenței juridice de către agenții private de ocupare a forței de muncă din țară și de peste hotare cetățenilor Republicii Moldova	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, organele centrale de specialitate ale administrației publice, partenerii sociali Ministerul Economiei și Comerțului, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă Ministerul Culturii și Turismului, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, autoritățile administrației publice locale Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Numărul locurilor de muncă create de către IMM. Cota din export ce revine IMM. Numărul licențelor și studenților participanți la programe de instruire antreprenorială. Numărul șomerilor, inclusiv al femeilor și al persoanelor dezavantajate din rândul acestora, care au beneficiat de programele speciale de instruire antreprenorială, precum și numărul beneficiarilor ce au reușit să-și deschidă o afacere. Numărul participanților la programe de instruire în mediul rural și printre migrații reveniți în țară și numărul beneficiarilor ce și-au lansat o afacere proprie. Dinamica aplicării tehnologiilor moderne și practicilor de management noi de către IMM. Ponderea cheltuielilor destinate susținerii inițierii unei afaceri sau creării locurilor noi de muncă de către agenții economici din mijloacele Fondului de șomaj

	Crearea centrelor de proiecte noi, cu acordarea serviciilor de consultanță, credite pe termen lung pentru lansarea afacerilor proprii și monitorizarea lor pentru populația fără loc permanent de lucru din orașele mici și zonele rurale	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Administrației Publice Locale, autoritățile administrației publice locale, în comun cu organizațiile neguvernamentale, donatorii	
	Termen lung (2011-2015) Asigurarea unui aport mai mare al IMM în dezvoltarea economică a țării	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
	Consolidarea rolului IMM în soluționarea problemelor de angajare a forței de muncă, de reducere a șomajului și de ameliorare a nivelului de trai al populației apte de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului	
	Eliminarea barierelor administrative în calea asigurării accesului IMM la piețele străine	Ministerul Economiei și Comerțului	
	Stimularea implicării IMM în activități care necesită implementarea noilor tehnologii și practicilor de management	Ministerul Economiei și Comerțului	
Linia directoare 3 Promovarea adaptabilității și mobilității pe piața forței de muncă Obiectivul: Sporirea adaptabilității forței de muncă la schimbările economice și sociale și asigurarea premiselor pentru mobilitatea internă geografică și profesională a forței de muncă	Termen mediu (2007-2010) Facilitarea accesului la oportunități de formare profesională, în scopul ridicării nivelului de calificare al forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Numărul beneficiarilor de programe speciale de pregătire profesională și/sau de consiliere. Cota beneficiarilor de programe speciale ce au reușit să se angajeze în urma aplicării acestora. Numărul de migranți (potențialii participanți la piața forței de muncă) cuprinși informațional de baza de date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă. Numărul migranților instruiți din numărul total al migranților înregistrați. Numărul migranților plasați în câmpul muncii: din numărul migranților instruiți, precum și din numărul total al migranților ce s-au adresat la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. Numărul șomerilor beneficiari de indemnizații unice pentru stimularea mobilității forței de muncă, în scopul ocupării unui loc de muncă în altă localitate. Numărul persoanelor ce au apelat la
	Asigurarea respectării riguroase a legislației privind sănătatea și protecția muncii	Ministerul Sănătății, Inspectia Muncii	
	Crearea unor programe speciale de pregătire profesională și/sau de consiliere ce le-ar permite angajaților/șomerilor reveniți în țară să se adapteze la exigențele pieței forței de muncă	Agenții economici, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, patronatele, sindicatele	
	Elaborarea politicilor pentru extinderea la nivel regional a oportunităților de angajare, concomitent cu acordarea de asistență pentru susținerea mobilității forței de muncă	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Alocarea din Fondul de șomaj a mijloacelor financiare pentru promovarea mobilității forței de muncă geografice	Casa Națională de Asigurări Sociale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	

1	2	3	4
	Elaborarea și punerea în aplicare a Programului de mediere electronică a muncii, după modelul programelor similare ale statelor-membre ale UE, creînd astfel o interfață viabilă între persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă și locurile de muncă vacante	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Programul de mediere electronică a muncii. Numărul migranților interni - în aspect teritorial, în funcție de vîrstă și nivelul de calificare
	Termen lung (2011-2015) Actualizarea competențelor pentru a face față concurenței în UE și economiei globale, conform cerințelor mondiale avansate	Ministerul Economiei și Comerțului, organele centrale de specialitate ale administrației publice	
	Acreditarea furnizorilor privați de servicii specializate: medierea muncii, informarea și consilierea în probleme de carieră	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Confederația Sindicatelor Libere „Solidaritate”, Camera de Licențiere	
	Creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, prin acordarea gratuită a serviciilor de formare profesională, atât șomerilor, cît și persoanelor care se reîncadrează după o perioadă de întrerupere a activității	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Implementarea în continuare a flexibilității muncii prin încurajarea diversității relațiilor de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Monitorizarea procesului migrațional intern	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Biroul Național de Statistică, Ministerul Dezvoltării Informaționale, organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale	
Linia directoare 4 Promovarea dezvoltării capitalului uman și a instruirii pe tot parcursul vieții Obiectivul: Formarea unei forțe de muncă instruite și sănătoase, capabile să păstreze competitivitatea	Termen mediu (2007-2010) Promovarea politicilor și crearea parteneriatelor sociale în vederea reabilitării și modernizării învățămîntului secundar profesional (îndeosebi în zonele rurale) Analiza permanentă a situației pe piața muncii din țară și a necesităților de personal în domeniul economiei, adaptarea, în baza lor, la aceste cerințe, a structurii și a conținutului procesului de instruire Promovarea măsurilor privind ridicarea rentabilității muncii de profesor, inclusiv privind revenirea în țară a migranților cu stagiu în domeniul respectiv	Ministerul Educației și Tineretului, autoritățile administrației publice locale Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor	Rata abandonului școlar. Numărul studenților din instituțiile de învățămînt secundar profesional, mediu de specialitate și superior, inclusiv al celor care își fac studiile cu finanțare bugetară și pe baza de contract, cu suportarea cheltuielilor de către agenții economici. Rata investițiilor patronilor în formarea profesională continuă a angajaților. Rata înscrierii la învățămîntul profesional a copiilor din zonele rurale, din familiile dezavantajate și sărace sau de migranți. Rata

și capacitatea de instruire pe tot parcursul vieții active	Elaborarea măsurilor privind reducerea ratelor de abandon școlar, îndeosebi de către copiii din familiile dezavantajate și de migranți	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	absolvenților instituțiilor de învățământ secundar profesional, mediu de specialitate și superior angajați imediat după absolvire, inclusiv a celor care și-au făcut studiile cu finanțare bugetară și pe bază de contract
	Elaborarea și promovarea, în comun cu partenerii sociali, a unei politici naționale pentru formarea profesională continuă, inclusiv în vederea studierii pe parcursul întregii vieți. Crearea sistemului de orientare profesională a populației. Elaborarea standardelor ocupaționale, racordate la cerințele și așteptările angajatorilor	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, partenerii sociali	
	Crearea sistemului de formare profesională în cadrul agenților economici, racordat la cerințele pieței forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, agenții economici	
	Crearea unui cadru regulatoriu și fiscal, menit să stimuleze investițiile de către patroni în formarea profesională continuă a angajaților	Ministerul Economiei și Comerțului, organele centrale de specialitate ale administrației publice interesate	
	Autorizarea și monitorizarea furnizorilor de servicii în domeniile formării și instruirii, precum și a centrelor de evaluare a competențelor de educație informală	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, Camera de Licențiere	
	Reconversiunea profesională a militarilor care și-au îndeplinit serviciul militar prin contract	Ministerul Apărării	
	Elaborarea prognozei necesităților de personal cu studii superioare, medii de specialitate și secundar profesionale, sub aspectul meseriilor și specialităților, reieșind din obiectivele strategice de desfășurare a activităților economice	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, agenții economici, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale	
	Crearea bazei de date privind efectivul potențialului de cadre, conform meseriilor și specialităților obținute și ramurilor economiei naționale	Organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale, Ministerul Dezvoltării Informaționale	
	Implementarea evidenței șomerilor înregistrați pe meserii și specialități	Biroul Național de Statistică, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Elaborarea și implementarea cadrului legal privind dezvoltarea uceniciei la locul de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului	

1	2	3	4
	Perfecționarea cadrului legal privind participarea unităților economice la procesul de formare profesională și extinderea instruirii specialiștilor și muncitorilor calificați cu destinație specială pe bază de contract	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale interesate, partenerii sociali	
	Elaborarea pronosticului populației active peste 10, 15, 20 ani, atât pe republica, cât și pe raioane, depistarea decalajului în domeniul ocupării forței de muncă pentru fiecare raion aparte etc.	Ministerul Economiei și Comerțului, Biroul Național de Statistică, Institutul de Economie, Finanțe și Statistică, autoritățile administrației publice locale	
	Elaborarea bilanșului forței de muncă la nivel național, ramural și local	Ministerul Economiei și Comerțului, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, agenții economici, Biroul Național de Statistică	
	Termen lung (2011-2015) Asigurarea unui acces echitabil la studii al tuturor cetățenilor, indiferent de starea materială, locul de trai, sex, etnie etc.	Ministerul Educației și Tineretului	
	Racordarea sistemului de pregătire profesională la necesitățile pieței muncii	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului	
	Evaluarea rezultatelor implementării politicilor de dezvoltare a capitalului uman, în scopul selectării mai eficiente a măsurilor respective în domeniu	Ministerul Economiei și Comerțului	
	Crearea unui cadru regulatoriu și fiscal, menit să stimuleze investițiile în dezvoltarea capitalului uman și studierea pe tot parcursul vieții	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor	
	Elaborarea statisticilor privind cererea de forță de muncă, conform normelor europene	Biroul Național de Statistică, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Elaborarea statisticilor privind studierea pe parcursul întregii vieți și formarea profesională continuă		
Linia directoare 5 Creșterea ofertei de forță de muncă și încurajarea îmbătrânirii active	Termen mediu (2007-2010) Implementarea măsurilor privind limitarea pensionărilor anticipate și prelungirea vieții active de muncă, inclusiv prin instrumente flexibile de stimulare a angajatorilor	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Economiei și Comerțului,	Numărul persoanelor în vîrstă activă pe piața muncii. Numărul persoanelor în vîrstă care s-au angajat în urma măsurilor întreprinse de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de

Obiectivul: Promovarea politicilor ce ar contribui la creșterea calitativă și cantitativă a ofertei pe piața muncii, concomitent cu creșterea cererii de forță de muncă, fapt ce ar facilita aflarea productivă a lucrătorilor cu vîrstă pre- și post-pensionară în cîmpul muncii	Promovarea, în comun cu partenerii sociali, a unor programe de formare profesională continuă ce ar cuprinde persoane prepensionare	Ministerul Finanțelor, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă Ministerul Educației și Tineretului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, partenerii sociali	Muncă. Numărul persoanelor în vîrstă prepensionară asupra cărora s-au răsfrînt acțiunile Agenției. Numărul persoanelor care au beneficiat de stimulente prevăzute pentru angajații în vîrstă prepensionară. Numărul persoanelor care au beneficiat de asistență din partea Centrului de informare în domeniul relațiilor de muncă
	Promovarea principiului de unificare a sistemului de pensionare, inclusiv prin aplicarea principiului dependenței mărimii pensilor de contribuțiile pentru fiecare persoană asigurată în baza perfecționării metodologiei de calculare și revizuire a cuantumului plăților Perfecționarea sistemului de pensionare a lucrătorilor din agricultură	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Casa Națională de Asigurări Sociale Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	
	Creșterea ponderii persoanelor în vîrstă prepensionară, cuprinse la cursuri de formare profesională, organizate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Sporirea accesibilității la informațiile privind riscurile pentru sănătate, aferente activității profesionale, prin înființarea Centrului de informare în domeniul relațiilor de muncă	Inspecția Muncii, Ministerul Sănătății	
	Termen lung (2011-2015) Promovarea politicilor privind îmbunătățirea condițiilor flexibile de lucru, care ar prelungi perioadă de muncă a persoanelor în vîrstă	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, agenții economice	
	Elaborarea și promovarea unui program de stimulente (fiscale, materiale etc.) pentru persoanele vîrstnice active	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Finanțelor	
	Respectarea strictă a Codului muncii pentru a evita discriminarea de vîrstă la angajare	Ministerul Economiei și Comerțului, Inspecția Muncii	

1	2	3	4
Linia directoare 6 Promovarea egalității șanselor și combaterea discriminărilor pe piața forței de muncă Obiectivul: Prevenirea și eliminarea de pe piața muncii a oricăror forme de discriminare (în funcție de sex, vîrstă, naționalitate etc.), reducerea decalajelor salariale asociate cu aceste discriminări, promovarea, prin intermediul pieței forței de muncă, a integrării persoanelor defavorizate din diferite cauze sau supuse riscului de excludere socială	Termen mediu (2007-2010)		Șomajul în rîndul tinerilor, femeilor, bărbaților. Șomajul de lungă durată. Durata șomajului în rîndul tinerilor, femeilor, bărbaților. Raportul dintre salariul femeilor și al bărbaților. Ponderea femeilor în funcții superioare de conducere în sectoarele privat și public. Numărul de persoane cu handicap participante la programele de instruire a forței de muncă. Numărul femeilor antrenate la lucru după concediile de maternitate
	Formarea unor deprinderi ale studenților ce țin de studierea continuă	Ministerul Educației și Tineretului	
	Extinderea și simplificarea sistemului de facilități acordat patronilor pentru angajarea tinerilor	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor	
	Constituirea unei rețele de centre de consiliere profesională a tinerilor, precum și altor categorii de populație, care nu sînt încadrați în muncă, în scopul lansării afacerilor proprii.	Ministerul Educației și Tineretului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale	
	Dezvoltarea rețelelor de ocupare profesională în sistemul de învățămînt general		
	Promovarea femeilor în vîrfurile piramidei ocupaționale în sectoarele privat și public	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
	Subvenționarea temporară a salariilor plătite de angajatori tinerilor angajați	Ministerul Finanțelor, Casa Națională de Asigurări Sociale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Implicarea mai largă a persoanelor cu handicap parțial, a persoanelor eliberate din locurile de detenție și a victimelor traficului de ființe umane în programele Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă de instruire și reciclare a forței de muncă	Ministerul Educației și Tineretului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, autoritățile administrației publice locale	
	Elaborarea statisticilor privind ocuparea persoanelor cu handicap	Biroul Național de Statistică, Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Economiei și Comerțului, Institutul de Economie, Finanțe și Statistică	
	Efectuarea cercetărilor statistice privind pătrunderea tinerilor pe piața muncii	Biroul Național de Statistică, Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Deschiderea în instituțiile de învățămînt tehnico-profesional a unor grupe pentru instruirea persoanelor cu handicap, dotarea acestor instituții cu tehnică și acordarea de facilități necesare pentru acces și instruire	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului	

	Elaborarea și aplicarea indicatorilor pentru a evalua și monitoriza progresul și eficiența politicii în legătură cu egalitatea genurilor în angajare și ocupație	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Biroul Național de Statistică
	Implementarea cercetărilor statistice privind egalitatea șanselor și combaterea discriminărilor pe piața forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Biroul Național de Statistică
	Termen lung (2011-2015) Nivelarea vârstei de pensionare pentru bărbați și femei	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului
	Extinderea tipurilor de profesii și specialități și îmbunătățirea condițiilor necesare pentru ocuparea lor de către femei	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului, organele centrale de specialitate ale administrației publice, agenții economice
	Monitorizarea aplicării la nivel teritorial a politicilor naționale prin structurile specifice pentru egalitatea de șanse, înființate în cadrul organelor centrale de specialitate ale administrației publice și autorităților administrației publice locale	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Administrației Publice Locale, Ministerul Economiei și Comerțului
	Înființarea structurii instituționale de asigurare a egalității de șanse între femei și bărbați pe piața muncii	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, autoritățile administrației publice locale
	Implementarea de politici favorabile pentru a li se asigura femeilor, tinerilor, persoanelor cu handicap și altor categorii dezavantajate condiții corespunzătoare pentru adaptarea lor la schimbările imediate și viitoare de pe piața muncii	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Economiei și Comerțului, autoritățile administrației publice locale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agenții economice
	Implementarea măsurilor de stimulare a ocupării în sfera serviciilor și noilor tehnologii informaționale	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, agenții economice,

1	2	3	4
		partenerii sociali	
	Implementarea sistemului de monitorizare a indicatorilor de identificare a factorilor principali care determină diferențele de salarizare în aspect gender. Diferențierea ocupațională, valoarea socială atribuită ocupațiilor, reflectată în nivelurile de salarizare, accesul tuturor categoriilor de cetățeni la formarea profesională	Ministerul Economiei și Comerțului, Biroul Național de Statistică	
	Dezvoltarea sistemului informațional național al pieței forței de muncă Promovarea unui sistem național de analiză și prognoză a pieței muncii, care ar sta la baza implementării reformelor în domeniul educațional	Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Educației și Tineretului	
Linia directoare 7 Rentabilizarea muncii și crearea de stimulente corespunzătoare Obiectivul: Sporirea rentabilității muncii prin majorări semnificative ale salariilor plătite și avansare în carieră, impunerea respectării condițiilor de siguranță și confort al activității de muncă	Termen mediu (2007-2010) Corelarea treptată pe etape a cuantumului salariului minim pe ramurile economiei naționale cu costurile reale ale muncii – mărirea minimumului de existență al populației apte de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, organele centrale de specialitate ale administrației publice, partenerii sociali	Salariul mediu plătit pe economie (nominal și real). Incidența sărăciei în rândul persoanelor angajate sau ocupate. Decalajul salariului mediu plătit pe economie și salariul mediu în principalele țări-gazdă pentru migrații moldoveni. Raportul dintre salariul mediu și minimumul de existență al persoanelor apte de muncă.
	Creșterea graduală a salariului de bază, minim brut pe țară	Ministerul Economiei și Comerțului, organele centrale de specialitate ale administrației publice, partenerii sociali	Indicele de productivitate a muncii (în raport cu anul precedent sau cu o bază fixă). Durata medie de ocupare a unui post de lucru sau alt indicator de fluctuație.
	Stimularea formării profesionale la nivel de agent economic prin perfecționarea instrumentelor stimulatorii	Ministerul Economiei și Comerțului, agenții economice	Cheltuielile acoperite în medie de companii pentru instruirea angajaților (% din cifra de afaceri). Cheltuielile acoperite la nivel macroeconomic pentru instruire (% din PIB).
	Majorarea salariilor plătite în sectorul public și creșterea prestigiului muncii în sectorul public (prin concursuri publice de suplینire a posturilor vacante)	Ministerul Economiei și Comerțului, partenerii sociali	Numărul de salariați aflați în proiectul de formare profesională continuă - pe economie, pe sectoare și în profil teritorial. Numărul de funcționari instruiți pe economie, pe sectoare, pe programe de studii, pe durata studiilor, locul instruirii și în profil teritorial. Numărul de accidente de muncă. Ponderea persoanelor ocupate în sectoare tehnologice avansate în funcție de sectorul de ocupare. Ponderea salariaților de înaltă calificare în total salariați. Indicii salariilor în industrie. Indicii salariilor
	Asigurarea transparenței și integrității procesului de avansare în carieră în sfera privată și, mai ales, în cea publică a economiei	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, partenerii sociali	
	Elaborarea și implementarea unor sisteme de evaluare a performanțelor	Ministerul Educației și Tineretului, Ministerul Economiei și Comerțului	
	Elaborarea și aplicarea unui sistem flexibil de remunerare a muncii în sectorul real al economiei	Ministerul Economiei și Comerțului, partenerii sociali	
	Perfecționarea mecanismelor fiscale aplicate veniturilor obținute din activitatea de muncă, în special, sub formă de salariu	Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei și Comerțului, partenerii sociali	
	Reformarea sistemului de stabilire a indemnizației de șomaj (se acordă în sumă fixă, lunară etc.)	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	

	Termen lung (2011-2015) Simplificarea cadrului fiscal și de asigurări sociale pentru a încuraja angajarea formală a salariaților și majorarea remunerației muncii acestora	Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului, Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, partenerii sociali	și câștigurilor salariale conform ocupațiilor. Costuri compensatorii pe oră. Costul forței de muncă pe unitate de productivitate a muncii. Flexibilitatea ocupării
	Asigurarea unor condiții decente de muncă	Agenții economici, partenerii sociali	
Linia directoare 8 Transformarea muncii nedecarate în ocupare formală Obiectivul: Includerea unui număr cât mai mare de angajați în procesul economic formal, atât în țară, cât și peste hotare, și eliminarea practicilor de muncă prestată în afara cadrului legal	Termen mediu (2007-2010) Estimarea și monitorizarea proporției fenomenului muncii informale Perfecționarea continuă a cadrului legislativ în vigoare privind organizarea și desfășurarea unor activități economice de către persoane fizice prin simplificarea procedurilor de autorizare administrativă a persoanelor fizice și asociațiilor familiale Consolidarea capacităților autorităților administrației publice naționale abilitate să asigure respectarea legislației muncii Implicarea organizațiilor sindicale și patronale în prevenirea fenomenului de muncă la negru, prin realizarea unor acțiuni comune, inclusiv cu participarea experților în legislația muncii, sociologilor și economiștilor Reglementarea adecvată a activității economice și a evidenței contabile în agricultură Promovarea unei responsabilități sociale mai înalte din partea agenților economici private și publice Prevenirea cazurilor de prestare a muncii fără forme legale, prin afișarea în agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă a unor informații utile privind încadrarea în muncă, precum și prin acordarea de consultanță de specialitate angajatorilor Simplificarea cadrului regulativ de angajare formală a forței de muncă Încheierea de acorduri cu principalele țări de destinație a fluxurilor migranților moldoveni pentru simplificarea migrației legale	Ministerul Economiei și Comerțului, Inspeția Muncii, Biroul Național de Statistică Ministerul Economiei și Comerțului, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Administrației Publice Locale, Inspeția Muncii Ministerul Economiei și Comerțului, Inspeția Muncii, partenerii sociali Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Biroul Național de Statistică Organele centrale de specialitate ale administrației publice, agenții economici, partenerii sociali Inspeția Muncii, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, partenerii sociali, agenții economici Ministerul Economiei și Comerțului, organele centrale de specialitate ale administrației publice interesate Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	Ponderea persoanelor ocupate în sectorul informal. Ponderea persoanelor inactive în numărul total al populației, precum și coraportul pensionarilor și persoanelor salariate. Ponderea persoanelor ocupate în sectorul casnic. Cota economiei informale în economia oficială (% din PIB). Numărul de persoane cu locuri de muncă multiple. Ponderea salariaților în totalul persoanelor ocupate în sectorul informal. Ponderea persoanelor asigurate în sistemul de asigurări sociale și medicale în totalul populației economice active. Sărăcia, sărăcia populației ocupate și distribuția venitului

1	2	3	4
	Termen lung (2011-2015) Simplificarea permanentă a reglementărilor ce țin de mediul de afaceri pentru a încuraja transferul businessului din sfera informală în cea formală Cultivarea unei atitudini civice responsabile față de prestarea muncii fără forme legale, prin acțiuni organizate cu reprezentanții agenților economici în vederea informării despre obligațiile angajatorilor în raporturile de muncă cu salariații (prin realizarea unui contact permanent cu mass-media locală etc.) Perfecționarea instrumentelor fiscale stimulatorii pentru angajarea formală a salariaților	Ministerul Economiei și Comerțului Ministerul Economiei și Comerțului, partenerii sociali Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor	
Linia directoare 9 Reducerea discrepanțelor regionale în domeniul ocupării și salarizării Obiectivul: Reducerea dezechilibrelor din sistemul economic, sporirea coeziunii sociale, consolidarea creșterii la nivel local și macroeconomic, ridicarea standardelor de viață și a veniturilor disponibile ale populației în regiunile defavorizate	Termen mediu (2007-2010) Promovarea unor politici structurale menite să reducă dependența forței de muncă de agricultură și să faciliteze apariția oportunităților în sectoarele alternative Susținerea unor ramuri agricole competitive, capabile să producă produse agricole de o înaltă valoare adăugată Animarea unor noi poliuri de creștere economică în orașele interregionale (Orhei, Cahul, Soroca etc.) Elaborarea unor programe sau planuri de acțiuni regionale pe termen scurt și mediu de ocupare a forței de muncă (în comun cu sectorul privat și asociativ) Consolidarea sectorului privat în regiunile defavorizate prin simplificarea cadrului regulativ și anularea barierelor administrative Organizarea instruirii în domeniul managementului și marketingului a întreprinzătorilor din regiunile defavorizate	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Ministerul Administrației Publice Locale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale Ministerul Administrației Publice Locale, autoritățile administrației publice locale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agenții economici, organizații nongvernamentale Ministerul Economiei și Comerțului Ministerul Educației și Tineretului, autoritățile administrației publice locale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	Rata de activitate economică pe regiuni economico-geografice și medii de reședință. Rata de ocupare a populației pe regiuni economico-geografice și medii de reședință. Rata șomajului pe regiuni economico-geografice și medii de reședință. Numărul de locuri de muncă create în raport cu cele lichidate în profil regional. Raportul salariul mediu regiuni/național. PIB per capita pe regiuni economico-geografice și medii de reședință. Indicele de deprivare locală.

1	2	3	4
	Crearea în sectorul rural a cooperativelor de întreprinderi, a stațiilor tehnologice de mașini, oficiilor pentru prestarea serviciilor zooveterinare, a întreprinderilor de prelucrare a materiei prime agricole	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
	Efectuarea cercetărilor statistice privind ocuparea forței de muncă și șomajul în mediul rural	Ministerul Economiei și Comerțului, Biroul Național de Statistică, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, agenții economice	
	Termen lung (2011-2015) Acordarea de competențe și resurse mai mari administrațiilor locale și regionale pentru atragerea investițiilor din diferite surse	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
	Consolidarea capacităților umane ale administrațiilor locale și celor regionale	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
	Consolidarea sistemului de informație administrativă și statistică în profil teritorial	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, Biroul Național de Statistică	
	Realizarea integrală a Programului Național "Satul Moldovenesc" (2005-2015)	Ministerul Administrației Publice Locale, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
	Dezvoltarea continuă a infrastructurii sociale a localităților rurale, în special construcția drumurilor, alimentarea cu apă potabilă, gazificarea, construcția unor obiecte de menire social-culturală etc., premisă de atragere a investițiilor necesare pentru crearea locurilor noi de muncă	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
	Colaborarea cu organele centrale de specialitate ale administrației publice, organismele internaționale, cu potențialii investitori și donatori, atât interni, cât și externi, în vederea finanțării proiectelor de dezvoltare a infrastructurii sociale (învățământ, ocrotirea sănătății, cultură, servicii sociale) în localitățile rurale	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale	
Linia directoare 10 Dezvoltarea dialogului social Obiectivul: Constituirea unui mediu tripartit de	Termen mediu (2007-2010) Implementarea eficientă a standardelor internaționale (ILO) în domeniul dialogului social (convențiile nr.87 și nr.98) și a celorlalte convenții ale OIM. Includerea în agenda CNCNC a problemelor ce vizează funcționarea pieței muncii, discriminarea etc.	Guvernul, organele centrale de specialitate ale administrației publice, sindicatele, patronatele	Numărul de întruniri ordinare și extraordinare desfășurate de partenerii sociali. Numărul de probleme de comun interes dezbătute și soluționate. Numărul de acțiuni de protest din partea salariaților la nivel de agent economic sau ramură (greve, boicot etc.). Numărul de

Anexa 4 E:\Doc_2007\Regulament\Str_fortei-munca -1.doc27.04.2007

45

negocieri, consultări și schimb de informație în domeniul politicilor sociale și economice, favorabil pentru consolidarea încrederii reciproce și cooperarea între angajatori, angajați, organele centrale de specialitate ale administrației publice și autoritățile administrației publice locale	Dezvoltarea și eficientizarea dialogului bipartit, asigurarea cooperării tripartite pentru participare efectivă la politicile sociale și de ocupare. Perfecționarea metodelor și instrumentelor de dialog social, implicarea mai largă a societății civile	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, sindicatele, patronatele, agenții economice	acțiuni sociale de protest la nivel național. Ponderea muncitorilor participanți la acțiunile de protest în totalul numărului de muncitori. Numărul de zile de lucru pierdute ca urmare a protestelor și grevelor. Densitatea sindicală (ponderea angajaților-membri ai sindicatelor). Ponderea salariaților reprezentanți de uniunile sindicale în negocierile colective. Ponderea angajaților reprezentanți de uniunile patronale în negocierile colective. Ratificarea și implementarea convențiilor OIM în domeniul libertății asocierii și relațiilor de muncă
	Crearea secretariatului CNCNC, precum și elaborarea cadrului juridic de funcționare a CNCNC	Guvernul, sindicatele, patronatele	
	Încurajarea dialogului bipartit, fără implicarea Guvernului	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, agenții economice, sindicatele, patronatele	
	Monitorizarea manifestării voinței de implicare în negocierile tripartite din partea tuturor părților	Organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice locale, agenții economice, sindicatele, patronatele	
	Termen lung (2011-2015) Asigurarea transparenței, informării și consultării publice adecvate în procesul de negocieri colective, precum și în procesul de elaborare și implementare a politicilor sociale și economice	Guvernul, organele centrale de specialitate ale administrației publice, autoritățile administrației publice centrale și locale, agenții economice, sindicatele, patronatele	
	Promovarea unei responsabilități sociale mai înalte din partea companiilor private și publice	Partenerii sociali	
	Reforma continuă a CNCNC și consolidarea capacităților sale instituționale (local, dotare tehnică, secretariat)	Guvernul, sindicatele, patronatele	
	Consolidarea continuă a parteneriatului social pentru soluționarea problemelor stringente cu care se confruntă salariații și patronii	Guvernul, sindicatele, patronatele	
Linia directoare 11 Managementul impactului migrației asupra pieței forței de muncă Obiectivul: Managementul impactului	Termen mediu (2007 - 2010) Continuarea eforturilor diplomatice în vederea includerii tuturor statelor receptivitate majore ale migranților moldoveni în sistemul de acorduri bilaterale privind statutul lucrătorilor migranți Dezvoltarea continuă a bazei de date privind migrații, îndeosebi în ceea ce privește profilul profesional al muncitorilor migranți	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene Ministerul Dezvoltării Informaționale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Biroul Național de	Numărul migranților care au beneficiat de programe de instruire și au reușit să-și deschidă afacerea proprie la revenirea în țară (vezi și Linia directoare 2). Numărul muncitorilor migranți legalizați peste hotare și contabilizați de bazele de date din Moldova.

migrației asupra pieței forței de muncă pentru atenuarea consecințelor negative și intensificarea efectelor pozitive ale fenomenului în cauză		Statistică	Numărul persoanelor care au beneficiat de programe de angajare temporară peste hotare, reveniți în Moldova.
	Dezvoltarea bazei de date privind calificarea și deprinderile profesionale ale migranților – potențiali participanți ai pieței forței de muncă din Moldova	Ministerul Dezvoltării Informaționale, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Biroul Național de Statistică	Costul mediu de transfer al banilor prin sistemele de transfer bancar rapid. Numărul persoanelor care au emigrat în scopul angajării în muncă, inclusiv sub aspectul calificărilor, vârstei și statelor-gazdă
	Promovarea cooperării externe pentru legalizarea migranților din Moldova în scopul plasării lor în câmpul muncii și evidenței contribuțiilor sociale plătite peste hotare	Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Elaborarea și implementarea de politici privind canalizarea remitențelor migranților în calitate de investiții în sectorul real al economiei	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Finanțelor, în comun cu Comisia Națională a Valorilor Mobiliare	
	Promovarea unor programe de angajare peste hotare ce ar prevedea angajarea temporară a muncitorilor migranți la munci relativ calificate, pentru a utiliza, la revenirea în țară, deprinderile profesionale înșușite în activitatea de producție din Moldova	Ministerul Economiei și Comerțului, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă	
	Termen lung (2011-2015) Asigurarea competitivității și protecției sociale a forței de muncă din Moldova prin legalizarea migranților și angajarea lor pe piețele internaționale ale forței de muncă	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, partenerii sociali	
	Perfecționarea și dezvoltarea sistemelor de plăți în vederea reducerii costurilor de transfer al remitențelor de peste hotare	Ministerul Finanțelor, Banca Națională a Moldovei, instituțiile bancare	
	Asigurarea reintegrării lucrătorilor migranți și evitarea proceselor migratorii nereglementate	Ministerul Economiei și Comerțului, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, organele centrale de specialitate ale administrației publice, partenerii sociali	

Anexa nr.2
la Hotărîrea Guvernului nr.605
din 31 mai 2007

LISTA hotărîrilor Guvernului ce se abrogă

- Hotărîrea Guvernului nr.611 din 15 mai 2002 “Cu privire la aprobarea Strategiei ocupării forței de muncă în Republica Moldova” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.66-68, art.705).
- Punctul 1 al Modificărilor și completărilor ce se operează în unele hotărîri ale Guvernului, aprobate prin Hotărîrea Guvernului nr.1288 din 9 decembrie 2005 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.172-175, art.1414).